

Zaman Dedektifleri

Cengiz Han'ın Mezarı

Fabian Lenk

olistan'da geçen heyecanlı bir macera...

Moğolistan'da geçen heyecanlı bir macera...

M.S. 1227 yılında Moğolistan...

Cengiz Han, kimsenin bilmediği bir yerde toprağa veriliyor. Peki Büyük Hakan'ın huzur içinde yatması gereken bu mezar nerede?

Zaman Dedektifleri bu gizemi çözmek istiyorlar ama acımasız köle tüccarlarının ve mezar soyguncularının eline düşüyorlar...

Üç yakın arkadaş; Güneş, Maya ve Ateş, eski bir kütüphanedeki zaman tüneline geçerek istedikleri tarihe ve yere gidebiliyorlar.

Cengiz Han dönemindeki Moğolistan'a giden üç arkadaşın bu macerasını soluk soluğa okuyacaksınız.

www.beyazbalina.com.tr
www.beyazbalinaalisveris.com.tr

1. baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2011

ZAMAN DEDEKTİFLERİ - 3
Cengiz Han'ın Mezarı
Fabian Lenk

Özgün adı: Die Zeitdetektive
Das Grab des Dschingis Khan

ISBN: 978-975-999-518-8

YAYINEVI SERTİFİKA NO: 13695

MATBAA SERTİFİKA NO: 16318

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Ravensburger firmasından alınmıştır
ve Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay
Editör: Yasemin Büte
Son okuma: Aslı Onat
Almancadan çeviren: Saadet Tomak
Resimleyen: Almut Kunert
Kapak ve sayfa tasarımı: İlnur Muştu

Baskı: Oktay Matbaacılık, İstanbul
Cilt: Umut Matbaacılık, İstanbul

Beyaz Balina Yayınları

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi. No:14 Kat:1 D:1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 544 41 41 - 544 66 68 - 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70
info@beyazbalina.com.tr

Genel Dağıtım: YELPAZE DAĞITIM

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi. No:14 Kat:1 D:1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 544 46 46 - 544 32 02 - 03
Faks: 0212 544 87 86

Zaman Dedektifleri-3

Cengiz Han'ın Mezarı

Fabian Lenk

Almancadan çeviren:
Saadet Tomak

Resimleyen:
Almud Kunert

İÇİNDEKİLER

MAYA, GÜNEŞ, ATEŞ VE KIYA.....	5
GİZEMLİ ÖYKÜ	7
KÖLELİK.....	15
CENGİZ HAN'IN ORDUSU	24
KATLIAM	35
KERTENKELE LÂKAPLI KADIN	43
İNTİKAM.....	51
ŞAMAN.....	55
HAKANIN HAZİNESİ	59
YAŞAYAN ÖLÜLERİN YÜRÜYÜŞÜ	66
FIRAR	74
IKH KORİNG - BÜYÜK TABU	81
GARİP SESSİZLİK.....	94
TANIDIK BİRİ.....	101
MAĞARA	107
UÇAN ALEV	117
CENGİZ HAN - KATLIAMIN İSMİ	130
SÖZLÜK.....	134

Zaman Dedektifleri -

Maya, Güneş, Ateş ve Kiya

Becerikli Maya, akıllı Güneş, çevik Ateş ve gizem dolu Mısırlı kedi Kiya, ortak bir sırrı paylaşan dört arkadaş...

Benedikt Manastırı'ndaki St. Bartholomeus Kütüphanesi'nin bir anahtarı da onlarda. Bu kütüphanedeki gizemli zaman tüneli "Tempus"dan zamanın çeşitli boyutlarına geçmek mümkün. "Tempus"da zamanın nabzı atıyor ve burada, her birinin arkasında başka bir zaman dilimi saklanan binlerce kapı bulunuyor. Dört arkadaş bu kapılardan geçerek tarihin istedikleri dönemine, örneğin Mısır'daki Firavunlar devrine ya da Antik Roma'ya ulaşabiliyorlar.

Zaten çocuklar ne zaman heyecanlı olaylar yaşanan bir dönemle ilgilenseler ya da geçmişte yaşanmış gizemli bir olayın kokusunu alsalar, Tempus sayesinde o zamana gidiyorlar.

Tempus, yolcularını geri de getiriyor. Küçük kafadarların tek yapması gereken, geçmişe yaptıkları yolculukta ilk ayak

bastıkları noktaya gitmek. Geriye dönüş yolu da aynı noktada açılıyor çünkü.

Bu yolculuk çocuklara birkaç gün sürmüş gibi gelse de günümüzdeki karşılığı saniyelerle ölçülüyor. Böylece zaman dedektiflerimizin geçmişe yaptıkları gizemli yolculukları kimse fark etmiyor.

Gizemli Öykü

Binlerceydiler. Ağaçların arkalarına sinmişler, düşmandan saklanmışlardı. Yaylarını germiş, kılıçlarını çekmişlerdi. Tüm dünyayı ele geçirme hayali uğruna, “okyanuslar kadar büyük” diye niteledikleri ulu hakanın ardında savaşmaya ve ölmeye hazırdılar.

Atının üzerindeki Cengiz Han, sık çalılıkların ardındaki korunaklı bir bölgede duruyor, iki dağın arasından ormana giden çamurlu geçide bakıyordu. Yüzü bir maske gibi ifadesizdi. Bir geçit, bir pusu... Bir süredir Cengiz Han ile bölüğünü izleyen ve sayıca üstün bu gücü ancak tuzağa düşürerek yenebilecek olan düşman kuvvetleri, her an hücum edebilirdi.

Hafif bir uğultuya benzeyen nal seslerini yalnızca deneyimli kulaklar duyabilirdi. Fakat ses giderek yükselmekteydi. Geliyorlardı! Cengiz Han'ın atı iyice huzursuzlaşmış, durduğu yerde dans eder gibi kıpırdanıyordu. Haykırışlar duyulmaya başlamıştı. Atlarının boynuna tutunarak geçide dalan ilk birkaç savaşçı, herhangi bir sorunla karşılaşmadan ormana dalıp gözden kayboldular.

İşte o anda Cengiz Han, atını mahmuzladı ve atı, zıpkın gibi ileri atılarak geçide daldı. Büyük Hakan, yumruğunu Gök Tanrısı, *Köke Tengri*'nin yaşadığı gökyüzüne doğru kaldırdı ve atını, geçidin diğer yanından ona yaklaşmakta olan düşman güçlerine doğru hızla sürdü. Çakır gözlerinde çelik gibi bir kararlılık okunuyordu. Bir de tutku... Bu gözlerde, önüne çıkabilecek her engeli yıkıp geçecek güçte bir ateş vardı. Hakanın gırtlığından yüreklere korku salan bir savaş narası yükseldi. O anda ormandaki tüm ağaçlar ayaklanmış gibiydi. Askerler, neye uğradıklarını şaşırarak düşmana saldırdılar. Kılıç seslerini bastıran hakanın keskin kahkahası, geçidin iki yanındaki kayalıklarda yankılanıyordu.

Cengiz Han, "Dünya benim!" diye haykırdı. "Çünkü ben Dünya'yım!"

* * *

Maya bir anda uyandı. Rüyanın etkisiyle aniden yatağında doğrularak, Kiya'nın iri iri açtığı gözlerine baktı. Hafifçe tıslayan kedinin bakışlarından, sabırsızlandığı anlaşılıyordu. Maya'nın hızlı hareketi, hayvanı korkutmuştu besbelli.

Maya, "Ne var? Neler oluyor?" diye soluyarak, saatine uzandı. Saat, gecenin ikisiydi. Kızcağız gözlerini yumarak, kendini yastıklara bıraktı. Gördüğü, yalnızca bir rüyaydı...

Bir önceki gece, *National Geographic* dergisinde Cengiz Han ile ilgili bir makale okumuş, dergiyi gece yarısına kadar elinden

bırakmamıştı. Maya kedinin kulaklarının arkasını kaşımaya başlayınca, Kiya, mırıldanarak yanına uzandı.

Dergideki yazı, dünyaya korku salan Moğol hakanının dâhiyane savaş taktiklerinden bahsediyor ve mezarının yerinin hâlâ bilinmediğini belirtiyordu. Günümüze dek yüzden fazla arkeolojik araştırma yapılmasına rağmen, ne Cengiz Han'ın mezarını ne de onunla birlikte gömüldüğü söylenen efsanevi hazineyi bulmayı başaran biri çıkmıştı.

Maya, gerçekten de çok şaşırtıcı, diye düşündü. Oldukça meraklanmıştı doğrusu. Okudukları, onu uykusunda bile rahat bırakmamıştı. Komik olan, Kiya'nın huzursuzluğuuydu. Ancak Maya, Kiya'nın tuhafliklarına alışmış, gizemli tavırlarına anlam vermeye çalışmayı çoktandır bırakmıştı.

Acaba Ateş ile Güneş bu konuda ne düşüneceklerdi? Maya kendi kendine gülümsedi. Konunun onların da ilgisini çekeceğini biliyordu. Okuduklarını hemen bugün arkadaşlarına anlatmaya karar verdi. Makalede, o dönemde yazılmış ve Cengiz Han'ın hayatıyla ilgili önemli olayların kaydedildiği bir "Gizli Tarih"ten söz ediliyordu. Bir yandan esnerken, bir yandan da o kitapta bu konuyla ilgili ipuçlarının bulunabileceğini düşünüyordu. Belki eski kütüphanede şu "Gizli Tarih"i'n tamamını bulabilirlerdi...

* * *

Ateş, "Gizli Tarih demek..." diye mırıldandı. "Kulağa oldukça ilginç geliyor." Maya, Ateş, Güneş ve Kiya okuldan çıkmış,

kent merkezindeki dar sokaklarda hızlı adımlarla yürüyorlardı. Bartholomeus Manastırı'na giden yol biraz yokuşluymdu. Eski kütüphane, işte o manastırın içindeydi.

Ateş, "Ama 'Gizli Tarih' o kadar eskiyse, onu bulmak pek kolay olmayacaktır," dedi.

Maya, "Göreceğiz," dedi Ateşe dönerek. Adımları hızlanmıştı. Kiya, sıçraya sıçraya yanında koşuyor, Maya'ya ayak uydurmaya çalışıyordu. Kedinin narin bedeni gergindi.

"Evet, ama bir bakmakta da yarar var," diyerek düşüncesini belirtti Güneş. Cengiz Han'ın mezarını bulma fikri, çocukların içindeki araştırmacı ruhu uyandırmıştı.

Kısa bir süre sonra kütüphanenin önüne geldiler ve Güneşe dedesinden miras kalan anahtarla kapıyı açtılar. Halka açık olan kütüphane, öğle tatili nedeniyle kapalıydı. Bu nedenle çocukları gören olmadı. Rafları, tavana kadar coğrafya kitaplarıyla dolu ilk salondan geçerek, tarih kitaplarının bulunduğu loş salona girdiler.

Ateş, Maya'ya dönerek şüphyle, "Şu gizli 'Gizli Tarih'in yazarı kimmiş?" diye sordu. "Adını biliyor musun?"

"Maalesef bilmiyorum," diyerek omuz silkti Maya.

Ateş gülererek, "Bu da mı gizli yoksa?" dedi.

"Çok komik!"

"Ciddi olun," diyerek arkadaşlarını uyardı Güneş. Aslında o da gülmek için kendini zor tutuyordu. 'Asya' bölümüne

doğru yürüdü. Parmağını kalın ciltli kitapların üzerinde gezdirirken, “Belki Moğollar ya da Cengiz Han başlığı altında bir şeyler buluruz,” diye mırıldandı.

Ateş, “Ama kitaplar yazarın adına göre sınıflandırılmıyor mu?” diye itiraz etti.

Güneş, “Yalnızca yazarına göre değil,” diye açıkladı. “Konusuna göre de ayrılıyor. İşte burada!” Eliyle, üstünde ‘Çin/Moğo-
listan’ yazan ince, beyaz tabelayı gösteriyordu.

“Tamam, 1-0 galipsin,” diyerek Maya’nın peşinden, Güneş’in yanına gitti Ateş. Çocuklar, gözlerine kestirdikleri kitapları indirip, incelemeye başladılar.

Maya bir anda, “Buldu!” diye bağırdı. Elinde koyu yeşil renkte bir kitap tutuyordu. “Buyurun, Gizli Tarih!”

“Bakalım şuna!”

Maya, “Seve seve,” diyerek, kitabı masanın üstüne yerleştirdi ve sayfaları çevirmeye başladı. Ateş’le Güneş, kızın omzunun üstünden kitaba doğru eğilmişlerdi. Hep birlikte sayfalarda yazılanları okumaya başladılar.

“Bu bir saray günlüğü,” dedi Maya. Sayfanın ortasında bir yeri gösterdi. “Moğol hakanlarının ne yaptıkları günü gününe kaydedilmiş.”

Güneş, “Evet,” dedi. “Zaten tek okuma yazma bilenler de onlarmış. Başkası okuyamazdı ki.”

“Olabilir...” diye mırıldandı Maya. Başka bir şey düşündüğü

belliydi. “Belki ilerleyen sayfalarda, Cengiz Han’ın mezarının nerede olduğuna dair bir bilgi de buluruz.”

“Pek sanmıyorum,” dedi Ateş. “Yoksa arkeologlar mezarını çoktan bulurdu.”

Maya dudağını ısırıyordu. Ne yazık ki, Ateş haklıydı. Ancak şu anda günlükten başka tutunabilecekleri bir dal yoktu. O nedenle sayfaları çevirmeyi sürdürdü. Sonunda Cengiz Han’ın ölümünden söz edilen sayfalara gelmişti. Kitapta yazıldığına göre, uyandırdığı saygı nedeniyle “okyanuslar kadar büyük” sıfatıyla nitelenen Moğol hükümdarı, Güney Moğolistan’daki *Ordos Bölgesi*’ne düzenlediği Tunguz Seferi sırasında 18 Ağustos 1227 tarihinde ölmüştü. Maya bir anda kalakaldı.

“Bakın burada ne yazıyor,” dedi. “Cengiz Han o seferde at-tan düşmüş. Bir daha iyileşememiş ve bir yıl kadar sonra da ölmüş.”

“Bir yıl sonra mı?”

“Evet, istersen kendin oku!”

“Bu doğru olamaz,” diye söylendi Ateş.

Güneş de şaşkınlıkla başını sallıyordu. “Burada bazı gerçek-ler değiştirilmiş. Cengiz Han’ın gerçek ölüm nedenini öğren-mek isterdim doğrusu,” dedi.

“Ben de öyle,” diye atıldı Ateş.

Maya ellerini beline dayayarak, “Demek yanıtlanması ge-reken iki soru var,” dedi. “Birincisi, Cengiz Han’ın mezarı ne-

rede? İkincisi de gerçek ölüm nedeni nedir? Ne diyorsunuz? Acaba...”

Ateş, “Harika fikir!” diyerek Maya'nın sözünü kesti. Çocuk heyecanla yumruklarını sıkımişti.

Güneş de aynı anda, “Neden olmasın?” dedi. “Cengiz Han'ın öldüğü yıldaki Moğolistan'a, Tunguz bölgesine gidebiliriz!”

Kiya ise çoktan zaman tüneli Tempus'un yolunu tutmuştu bile. Güç birliği yapan Ateş, Maya ve Güneş kütüphaneyi yana kaydırarak, Tempus'un sihirli sembollerle bezeli kapısını ortaya çıkardılar. Kapıyı açtıklarında, bir an durakladılar. Ancak Kiya, soluk mavi bir ışıkla aydınlanan odadan içeri dalıverdi. Odanın duvarlarında, üstünde çeşitli zaman dilimlerini gösteren binlerce kapı vardı. Üç kafadar, kedinin sihirli altıncı hissine güvenmeyi öğrenmişlerdi. Kiya, çokbilmiş bir edayla 1227 tarihini gösteren kapının önünde durdu.

Çocuklar, şaşkınlıkla birbirlerine bakarlarken, kapı sonuna kadar açılmıştı bile. Kapının eşiğinde kurumuş kan izleri vardı. Birden kapının ardında uzanan sonsuz karanlıktan korkunç bir feryat yükseldi. Maya'nın sırtından buz gibi bir ürperti geçti. Bir gece önce uykudan uyanmasına neden olan haykırıştı bu. Korkusunu yenmeye çalışarak, dikkatini, arkadaşları gibi Cengiz Han'ın 1227 yılında öldüğü Ordos Bölgesi'ne yoğunlaştırdı. Tempus, ancak bunu yaparlarsa onları istedikleri bölgeye gönderebilirdi. Bir anda karşı koyulamayan bir güçle karanlıklara savruldu. Maya bir haykırış daha duydu ama bu kez duy-

duğu kendi sesiydi. Sonra ortalık bir anda büyük bir sessizliğe
büründü.

Kölelik

Ateş, üzerindeki tozları silkeleyerek, “Ne... neredeyiz biz?” diye kekeledi.

“İyi soru,” diye mırıldandı Güneş. Gözleri, yarı karanlık ortama yavaş yavaş alışıyordu. “Bakın, şu taraf biraz daha aydınlık. Haydi gelin! O tarafa gidelim.”

Geçide benzeyen dar yolda ilerledikçe, sağ ve sol taraflarında başka yollar da gördüler. Sonra geçit giderek daraldı. Sonunda yol, büyükçe bir mağarada bitti.

Maya gülerek, “Hey, başınızdaki kasketler de pek havalıymış,” diye alay etti arkadaşlarıyla.

“Sen de fena değilsin,” diye yanıt veren Ateş, başındaki kasketi çıkarttı. Kasket, deri ve kürkten yapılmıştı. Ateş de arkadaşı gibi kaba saba kalın bir pantolon, belden kemerli, ince, el dokuması kumaştan dar bir gömlek ve dizlerine kadar uzanan çizmeler giymişti.

Üç arkadaş loş mağaradan dışarıya, gün ışığına çıktılar. Onları serin bir rüzgâr karşıladı. Gökyüzünde soluk bir biçimde parlayan güneş, dağlık, kıraç bir araziye aydınlatıyordu. Az

ötede otlarla kaplı yamaçlar yükseliyordu; uçsuz bucaksız bir denize bakar gibiydiler.

Güneş, “Moğolistan bozkırları,” diye mırıldandı.

“Doğru yere geldiğimizden emin misin?” diye sordu Ateş. “Cengiz Han’ın ordusunun olduğu yere gidecektik ama buralarda otlaklardan ve dağlardan başka bir şey görünmüyor.”

Güneş, gözlerini yeni çizmelerine dikmişti. “Şu mağaranın yerini unutmayalım,” diye uyardı arkadaşlarını. “Biliyorsunuz... Geri dönmek için yine buraya gelmek zorundayız.”

Ateş, “Bu pek kolay olmayacak,” diye söylendi. “Ortalık mağara dolu...”

“Ama bizim mağaranın oldukça değişik bir girişi var,” diye lafa karıştı Maya. “Bakın, açık bir ağız gibi oval bir biçimi var. Üstündeki çıkıntılar da iki ön diş gibi duruyor.”

Ateş gülerek, “Keşke benim de seninki gibi bir hayal gücüm olsa,” dedi. “Ön dişlere benzettiğin şeyler de mağaranın üstündeki ağaçların kayalara tutunan kökleri.”

“Fark etmez. Önemli olan, mağarayı hatırlayabilmek. Yine de buranın neresi olduğunu bilmek isterdim. Ordudan hiçbir iz olmadığı bir gerçek!” dedi Maya. Kiya’yı kucağına alarak, “Sen ne diyorsun Kiya?” diye sordu. “Tempus bu kez yanılmış olabilir mi?”

Kiya, Maya’nın kucağına yerleşerek miyavladı.

“En azından sen bulunduğun yeri sevmişe benziyorsun,” diyerek gülümsedi Maya. Elini gözlerine siper edip, ufku taradı. “Hey, şuraya bakın!” diye bağırdı birden. “Şu tarafta birkaç atlı var.”

Maya haklıydı. Doğu tarafında bir kervan, dağlara doğru ilerliyordu. Maya, “Haydi koşun! Onlara yetişmeye çalışalım,” diye bağırdı. “Onlar Cengiz Han’ın ordusunun yerini mutlaka biliyorlardır!”

Diğer ikisi, Maya’nın önerisini beğenmişlerdi. Ancak kızın kucağından atlayıp, mağaranın içine kaçan Kiya öyle düşünmüyordu.

Maya hayvanın arkasından, “Gel buraya Kiya!” diye bağırdı. “Korkacak bir şey yok.” Kiya inatla mağarada duruyor, heyecanla miyavlıyordu.

“Hayır efendim, arkandan gelmiyoruz!” diye söylendi Maya öfkeyle. “Sen bizimle geleceksin. Yürüyün, çocuklar!”

Üç arkadaş kararlı bir tavırla yürümeye başladılar. Kiya, şikâyet dolu bir sesle birkaç kez daha miyavladıktan sonra, çocukların peşinden koştu.

Kısa sürede kervana yetiştiler. Gösterişli giysiler içinde tıknaz bir adam, en önde duruyordu. Kervanın lideri olduğu belliydi. Atının arkasında üstü başı perişan, yirmi kadar kadınla adam yürüyordu. Onların ardında da yük taşıyan develer vardı.

Tepeden tırnağa silahlı atlılar, gruba eşlik ediyorlardı. Ker-
vanın lideri elini kaldırarak, herkesi durdurdu. Bir süre hiçbir
şey söylemeden, çocukları ve kuyruğunu bir kırbaç gibi sallayan
kediye süzdü. Çocuklar, Kiya'nın çok sinirli olduğunu açıkça
görebiliyorlardı ama nedenini henüz anlayamamışlardı.

Kervanbaşı çekik gözlü, çıkık elmacık kemikli, düz burunlu
bir adamdı. Sert ifadeli bir ağzı, kupkuru dudakları vardı.

Güneş, kararsızlıkla selam vererek, "Biz Cengiz Han'ın or-
dusunu arıyoruz. Ona katılacağız," dedi. "Belki siz bize yardım
edebilir ve nerede olduklarınızı söyleyebilirsiniz."

Birden kervancının gözleri parladı. "Şuraya bakın hele!"
dedi. "Güzel bozkırlarımızda her şeye burnunu sokan üç çocukla
bir kedi. Buralara nasıl geldiniz bakalım?"

Ateş ile Maya, Güneşe döndüler. Böyle durumlarda en iyi
açıklamaları o yapardı. Güneş başını salladı. Arkadaşlarının,
sözcü olarak onu öne sürdüklerini anlamıştı.

"Bu üzücü bir hikâye," diyerek söze başladı. "Kampımızın
yakınlarında koyunları otlatırken saldırıya uğradık. Bu ara-
da..."

"Kimin saldırısına uğradınız?"

Güneş omuz silkerek, "Tunguz aşiretinden olmalılar. Bizim-
kiler de savaştılar ama sonunda yenildiler," dedi. "Tunguzlar
ailelerimizi esir aldılar." Sanki ağlamak üzereymiş gibi elleriyle
yüzünü kapadı.

Maya gülmemek için bakışlarını gökyüzüne çevirdi. Bu işleri Güneşe bırakmak, gerçekten en doğrusuydu. Çocuğun mütahiş bir rol yeteneği vardı ve her zaman akla yatkın bir şeyler uydurmayı başarırdı.

“Sızlanmayı kes de anlat!” diye bağırdı Kervancı, Güneşe.

Güneş, “Tamam,” diyerek burnunu çekti. “İşte böyle... Ailelerimizden ayrı düştük, bozkırlarda dolaşır duruyoruz. Büyük Hakan'ın yanına gitmek istiyoruz. Onun ordusu var. Ailelerimizi bulup kurtarır o.”

Adam yere tükürerek, “Yüce *Etügen Eke*’ adına! Ordusuna destek olmanızın Cengiz Han'ı mutlu edeceğinden eminim,” dedi ve kâhkahalarla güldü. Atlılar da ona katılarak gülmeye başladılar. Yalnızca üstü başı dökülen kadınlarla adamlar başlarını öne eğmiş susuyor ve öylece bekliyorlardı.

Sonunda sakinleşen kervanbaşı, “Tamam, size yardım edeceğim,” dedi. “Bugün güzel bir gün. Hem ben, saygın tüccar Mangu, iyi kalpli biri olarak tanınıyorum, öyle değil mi?” Atlılara dönmüştü. Hepsini başlarını sallayarak onun söylediklerini onayladılar.

Mangu'nun kendini beğenmiş tavrı, Maya'nın sinirlerini bozmuştu. “Biz sana yalnızca yol sorduk, başka bir şey değil. Hakanın ordusunun yerini biliyorsan söyle!”

Mangu'nun yüzü bir anda sertleşti. “Sen kendini ne sanıyor-

* Yer Tanrısı. (Ç.N.)

sun? Benimle böyle konuşmaya nasıl cesaret edersin?” diye bağıarak, adamlarından birine bir işaret yaptı. Adamın atından atlamasıyla Maya'ya saldırması bir oldu. Çevik bir hareketle bir adım geri zıplayan Maya, ayağını ileriye uzatmış, adama çelme takmıştı. Şaşkın Moğol yere kapaklandı ama aceleyle toparlanarak yeniden ayağa kalktı. O sırada Güneş'le Ateş de arkadaşlarını korumak için Maya'nın yanına gelmişlerdi. Moğol, o öfkeyle üçüne birden saldırınca, Kiya adamın üstüne sıçrayıp, dişlerini Moğol'un koluna geçirdi. Adamın kolundan fışkıran kan, gömleğinde kıpkırmızı lekeler oluşturdu. Askerin acı haykırışıyla, ıslık sesleri duyuldu. Havada kementler uçtu ve çocuklar, neye uğradıklarını anlayamadan kısıkvrak yakalandılar. Beş dakika sonra sucuk gibi bağlanmış yatıyorlardı. Kiya, çocukların arasında çaresizce koşturup duruyordu. Isırdığı adam ise, elinde çuvalla onu yakalamaya çalışıyordu.

Mangu, “Tamam, yeter artık!” diye bağırdı. “Kediyi rahat bırak!” Atından indi ve sınıksız bağlanmış yatan çocuklara doğru eğilerek, “Gerçekten çok şanslısınız!” dedi. “Neden, biliyor musunuz? Öncelikle sizi öldürmediğim için. İkincisi de sizi hakanın yanına götüreceğim için. Ordusu hemen burada, yakında...”

Üç çocuk, Mangu'ya düşmanca baktılar ama seslerini çıkarmadılar.

“Sizi hakana satacağım. Çalışkan oldukları için genç köleleri sever kendisi.” Mangu, kıstığı gözleriyle çocukları inceliyordu.

Ateş'in kolunu şöyle bir yoklayarak, "Sen oldukça güçlü görünüyorsun," dedi.

"Pis köle tüccarı!" diye bağırdı Maya, dişlerinin arasından. Güneş, "Sakin ol, lütfen!" diye yalvardı.

"Bırak, konuşsun," dedi Mangu, sırtarak. "Sana gelince küçük hanım... Oldukça güzelmişsin. Hoşuma gittin." Çenesini ovuşturdu, sonra Maya'nın saçlarıyla oynamaya başladı. Güneşten yer yer çatlamış suratında karanlık bir gülümseme belirdi. "Hımm, belki seni haremime katarım..."

Öfkeden köpüren Maya, "Ne?" diyebilirdi yalnızca. Elleri bağlı olmasaydı, adamın suratını çoktan tırmalardı.

Mangu, sıradan bir olaydan söz edercesine, "Biz Moğolların birçok kadını olur," dedi. "Ayrıca senin için iyi para verenler de çıkabilir. Dur bakalım, göreceğiz." Adamlarına yeniden işaret etti. Üç kafadar yerden kaldırılıp, üstü başı dökülen kalabalığa doğru itildiler. Kiya, otların arasına saklanmış, iri gözlerle olan biteni izliyordu. Kervan yeniden yola koyuldu. Mangu yine kervanın başında, gururla atını sürüyordu.

Maya yenilmiş bir edayla, "Çok iyi başladık, doğrusu!" diye söylendi.

"Hakanın yanına varana kadar sabret. O zaman bir çaresine bakacağız," diyerek onu teselli etmeye çalıştı Güneş.

Ateş, "İşe bir de iyi tarafından bakmaya çalışın," diye lafa karıştı. "Hiç değilse Cengiz Han'a ulaşabileceğiz. Tek başımıza onu

bulamayabilirdik.” Sonra arkaya, yanında iki çocuğuyla yürüyen adama dönerek, “Sizi de mi köle yaptılar?” diye sordu.

Adının Ali olduğunu söyleyen adam, “Evet,” dedi. “Biz dağlarda koyun, keçi yetiştiren küçük bir *yasun*’un* üyesiyiz. Mangu’nun adamları bir gece *yurdumuzu* (*çadırlarımızı*) basıp, bize saldırdılar. Kendini korumaya çalışan ve direnenler kılıçtan geçirildi, geri kalanlarımızı da esir aldılar işte.”

Ateş, açlıktan bir deri bir kemik kalmış insanlara üzülen baktı.

“Bize çok az yiyecek veriyorlar,” diye mırıldandı Ali. “Yemek, masraf demek tabii ve bu da Mangu’nun kazancının azalması anlamına geliyor.”

“Hakanın ordusu gerçekten de yakında mı?”

Ali omuz silkti. “Bilmem... Ordu sık sık yer değiştiriyor. Bakalım, ölmeden onlara ulaşabilecek miyiz?!”

* Aşiret, töre. (Ç.N.)

Cengiz Han'ın Ordusu

Çayırırlarla kaplı tepelere akşam çöküyordu. Üç kafadar di-
ğer kölelerin arasında sessizce yürümekteydi. Bir anda
kervanın önünden heyecanlı konuşmalar duyuldu. Mangu'nun
öncü olarak yolladığı atlılardan biri, geri dönüyordu. Dört nala
Mangu'nun yanına gelen atlı, "Kampı gördüm!" diye bağırdı.

"Sen iyi bir askersin," diyerek onu övdü Mangu "ama diğer
türü, zaten benim yanımda olamazdın!"

Maya sinirli bir tavırla gözlerini devirerek, "Bu adamın ken-
dini beğenmiş hallerine dayanamıyorum!" diye söylendi.

"Düşüncelerini kendine sakla ve lütfen gereksiz yere konuş-
ma," diye Maya'yı uyardı Güneş.

"Merak etme kendimi kontrol edebilirim," diye mırıldandı
Maya. "Ama inan bana bu çok zor."

Böylece öncü, kervanın önüne düştü. Bir tepeyi aşırıp güne-
ye yöneldiler. Maya, Güneş ve Ateş şaşırmışlardı. Ormanlık bir
bölgenin önündeki düzlükte koskocaman bir ordu kamp kur-
muştu. Daire şeklinde çok sayıda büyük çadır, yani yurt, arala-
rında da hareketli, minicik siyah noktalar vardı.

“Burada on binlerce insan var,” diye mırıldandı Mangu, saygıyla. “Bunca savaşı yalnızca bir Kağan’ın, Cengiz Han’ın emrinde olabilir.”

“Ah, sahi mi? Ben de bu yalnızca ulu Mangu’ya özgü sanıyordum,” diye dalga geçti Maya. Neyse ki, söylediklerini arkadaşlarından başka kimse duymadı.

Ateş, “Pişşt! Lütfen Maya!” diye uyardı kızı.

Maya kızmıştı. “Bu serseriyle evlenecek olan sen değilsin, tabii,” diye mırıldandı.

“Sana söz veriyoruz, böyle bir şey olmayacak,” dedi Ateş hemen.

Güneş de, “Şeref sözü!” diyerek arkadaşını destekledi. “Dikkat, Mangu geliyor!”

Köle tüccarı, diğer köleleri sağa, sola iterek çocuklara yaklaştı. Yüzünde sahte bir gülümsemeyle Maya’ya doğru eğilerek, “Söyle bakalım, saygıdeğer Mangu ile evlenmek istiyor musun?” diye sordu.

Maya kötü bir söz söylememek için dudaklarını ısırıldı.

Mangu, “Gözlerindeki öfkeyi görebiliyorum,” dedi. “Bana göre dilin fazlasıyla uzun. Bu nedenle benimle evlenme şerefine erişemeyeceksin. Seni de satmaya karar verdim. Benim için fazla dışlisin.”

Maya alaylı bir sesle, “Yazık, çok yazık,” diye söylendi. Ateş’le Güneş, adamın sinirlenmemesi için dua etmeye başlamışlardı.

Mangu bir şey söyleyecekmiş gibi duraksadı. Sonra arkasına döndü ve atına bindi.

* * *

Kısa süre sonra ordugâha ulaştılar. Kampta birçok ateş yakılmıştı. Hava, duman kokusu, deve böğürtüsü, koyun melemesi ve iriyarı Moğol atlarının kişneme sesleriyle doluydu. Kervanın önüne düşen nöbetçiler, Mangu ile adamlarını yuvarlak keçe çadırların arasından geçirdiler. Köleler de arkalarındaydı. Çadırdan bir şehirde yürür gibiydiler. Bazı çadırların önünde askerler, *çar-söl* dedikleri etli çorbalarını kaşıyor ve *arçi* (kırmızı) içiyorlardı. Bazıları, bir sopayla diğerine vurarak, sopayı bir çizginin ötesine fırlatmaya dayanan *eson-toçoy* (çelik çomak) oyununu oynayanları seyrediyordu. Bir asker, koluna tünemiş bir şahini beslerken, çevresine toplananlar hayranlıkla şahini izliyorlardı.

Nöbetçiler, Mangu ile yanındakileri biraz daha büyükçe bir çadıra götürdüler. Çadırdan, bacakları O biçiminde, şişman bir adam çıktı ve yeni gelenleri ilgiyle inceledi.

Mangu yere kadar eğilerek adamı selamlayıp, “Seni saygıyla selamlıyorum, sevgili Dobun,” dedi. “Sana yeni hizmetkârlar getirdim. Çalışkan hizmetkârlar...”

“Bunlar açlıktan ölmek üzere olan kölelerden başka bir şey değiller!” dedi Dobun, küçümseyerek.

Mangu abartılı bir tavırla, "Açlıktan ölmek üzere mi? Asla!" diye bağırdı. "Hepsi de güçlü ve dayanaklı köleler, sevgili Dobun. İyi iş görürler. Yük hayvanlarına göz kulak olmak için onlardan iyisini bulamazsın. Bunları sana çok ucuza vereceğim. Öyle ucuza vereceğim ki, hediye mi ediyorsun, diye soracaksın!"

Dobun, aşağılayan bakışlarla Mangu'yu süzerek, "Palavralarını kendine sakla!" diye homurdandı. "Yalnızca şu üç çocuğu alacağım. At gübrelerini temizleyecekler. Ancak diğer canlı cezazeler işime yaramazlar. Hemen defolun buradan!"

"Ama saygıdeğer Dobun, neden benimle böyle..."

"Kes sesini ve fikrimi değiştirmeden toz ol!" diye bağırdı Dobun öfkeyle. Mangu'nun ayaklarının dibine bir kese fırlattıktan sonra, nöbetçilere Mangu ile yanındakileri ordugâhtan uzaklaştırmalarını emretti.

Ortalık boşalınca çocuklara dönerek, "Size gelince," dedi. "Söylediklerimi yaparsanız çekilir bir hayatınız olur, anlaşıldı mı? Çocuk kölelerin olduğu çadırda uyuyacaksınız. Gündüz de çevreye yayılan hayvan gübrelerini, şu tırmıklarla toplayıp kovalara dolduracaksınız. Bozkırlarda yakacak bulmak, kolay değildir. O nedenle bunları yakacak olarak kullanıyoruz. Tırmıklarla kovalar, çadırın arkasında duruyor. Tezekleri de oraya yığacaksınız. Soracağınız bir şey var mı?"

Maya, “Evet,” diye atıldı. “Yanımızda bir kedi var. Sizi rahatsız eder mi?”

“Kedi mi?” diyen Dobun, şaşırmişti. “Beni rahatsız etmez ama bu kampta kedi yiyen birkaç çatlak var. Hayvana dikkat edin!” Gök gürültüsü gibi bir kahkaha attıktan sonra, dönüp çadırına girdi.

Güneş, “Zavallı Ali ile ailesine ne olacak acaba?” diye mırıldandı.

Maya, “Mangu onları satamazsa, salar herhalde. Para etmezlerse, neden onları yanında tutsun ki?” dedi.

“Mangu bir süre sonra geri dönebilir,” dedi Ateş düşünceli bir tavırla. “Bizden pek bir şey kazanamadı. Diğerlerini de satmaya çalışacaktır. Eğer dönerse Ali ile diğerlerini serbest bıraktırmamanın bir yolunu buluruz belki.”

Güneş aynı fikirde değildi ama şu durumda Ali ile diğer kölelere yardım etmeleri mümkün görünmüyordu. “Öncelikle Cengiz Han’ın ordusuna ulaştığımız için sevinmeliyiz. İşler bu kadar yolunda gitmeyebilirdi,” diyerek konuyu değiştirdi.

“Bence de,” dedi Maya. “Şu iğrenç köle tüccarının çadırında cariyeye olmaktan korkmaya başlamıştım. Ne pis, ne kendini beğenmiş adamdı, değil mi?”

“İyi de hâlâ Cengiz Han’a ulaşabilmiş değiliz,” diye söylendi Ateş. “Nasıl biri olduğunu görmek için sabırsızlanıyorum.” Bir

tırmıkla kova alarak, “Haydi, Şu kampta biraz dolaŐalım bakalım,” dedi. “Gübre toplarken, dikkat çekmeden çevreyi kolaçan edebiliriz.”

Çocuklar, peşlerinde Kiya ile kampta dolaŐmaya başladılar. Kampın tam ortasında, tekerleklerin üstüne oturtulmuş dev bir çadırla karşılaştılar. Bu çadır, çok büyük olduğu için arabaların üzerine yerleştirilmişti. Hemen yakınında, gerektiğinde bu arabaları çekmek için kullanılan yirmi kadar öküz otliyordu. Çadırın tepesinde ve önünde bayraklar dalgalanıyor, silahlı bir takım insanlar çadıra girip çıkıyorlardı.

Ateş, bir gübre parçasını tırmıkla kaldırmaya çalışarak, “Burası Cengiz Han’ın *otağı* olmalı,” diye fısıldadı. Gübre, tırmığın çatalları arasında parçalanınca, “Hay aksi, amma da zormuş bu iş,” diye söylendi.

Hemen yanı başlarında, “Öyledir,” diyen ince bir ses duyuldu. Arkalarını dönünce, omzunda bir tırmık taşıyan zayıf, bakımsız bir kız gördüler.

Arkadaşça gülümseyen Ateş, “Seni görelim o zaman,” diye seslendi.

On bir, on iki yaşlarındaki kız gülümsemedi. Güneşten yanmış küçük yüzü, ciddi ve olgundu. Gübreyi ustaca tırmığa alan kız, bir hamlede kovaya atıvermiŐti.

Ateş, “Tamam, sen kazandın,” dedi. “Adın ne?”

* Büyük ve süslü çadır. (Ç.N.)

Kız, kısık bir sesle, “Çağaybike, ama bana kısaca Ça diyorlar,” dedi. Sonra eğilip, bacaklarına sürtünen Kiya’yı okşadı.

Çocuklar şöyle bir bakiştılar. Ça’nın da onların adını soracağını sanmışlardı ama öyle bir şey olmadı.

“Neyse... Kiya ondan hoşlandı. Bu iyiye alamet,” diye mırıldandı Maya, sessizce. Sonra daha yüksek sesle, “Biz daha bugün geldik,” dedi ve sustu.

Ça, Maya’ya kısa bir bakış atıp, başını salladı. Bakışlarında, ne ilgi ne de başka bir ifade görmek mümkündü.

“Kölesiniz, değil mi?” diye sordu.

“Evet.”

“Mangu’nun kölesi mi?”

“İyi bildin.”

Ça ayağa kalktı. Yüzünde kederli bir ifade belirmişti. Elleri, tırmağı öyle sıkıyordu ki, parmaklarındaki eklem yerleri bembeyaz kesilmişti.

Islık gibi bir sesle, “Herkesi Mangu getirdi zaten,” diye söylendi. “Bizim gibi küçük ve zayıf olup da kendini koruyamayan, bu uçsuz bucaksız ülkede yalnız ve kaybolmuş ne kadar çocuk varsa, hepsini o yakalayıp getirdi.”

“Sen de mi köle çocuklardansın?” diye sordu Maya, dikkatlice.

Ça öfkeyle başını sallayarak, “Yasun’umuza saldırdılar,” dedi. “Savaş sırasında ailemden ayrı düştüm. Onlara ne olduğunu

bilmiyorum ama ölmüşlerdir herhalde. Mangu gibi bir haydut için kolay birer avdık elbette. Şimdi sizinle birlikte yirmi çocuk olduk. Hep birlikte şu ilerideki çadırda kalıyoruz.” Kız, üç kafadarın geldiği yönü gösteriyordu. “Gelin, size yatacağınız yeri göstereyim.”

Çocuklar kızı izlediler. Kovalardaki gübreyi, söylenen yere boşalttıktan sonra Ça, onları üzerine *turga* (yani kalın, yağlı keçe kumaş) serili, diğerleri gibi beyaz bir çadıra götürdü. Ahşap kapıyı itip, içeriye süzüldü.

Birden, “Dikkat et!” diye bağırdı, hemen arkasından içeri girmek üzere olan Güneşe.

“Ne oldu?” diye kekeleydi Güneş, şaşkınlıkla.

Ça, “Az kalsın kapının eşiğine basacaktın,” dedi. “Eşiğe basmak kötü şans getirir. *Bosog*’a değmek uğursuzluktur.”

“Tamam tamam,” diyen Güneş, uzun bir adım atarak eşiğin üzerinden atladı. Ateş ile Maya da onu taklit ederek, çadırın içine girdiler. Çadırın ortasına üç ayaklı koca bir mangal yerleştirilmişti.

Kapının karşısındaki mihrabın üstünde, koruyucu ruhları temsil eden ve keçeden yapılmış iki bebek vardı. Moğollar bunlara *onggon* diyordu. Ayrıca mihrabın dayandığı duvara, sağlık ve mutluluk getirdiğine inanılan birkaç tahta heykel asılmıştı.

Ça, üç keçe şilteyi göstererek, “İşiniz bitince bunların üstünde uyuyabilirsiniz,” dedi. “Susadınız mı?”

Çocukların yanıt vermesini beklemeden, bir sürahidenden üç kupa-paya açık renk bir sıvı boşalttı. Çocuklar içerken, Ça, dikkatle onları izliyordu. Ateş’in yüzünü buruşturduğunu görünce, “Bu, *eseg*,” dedi. “Kısrak sütü... Seni gören de ilk kez içiyorsun sanır!”

Güneş, “Gerçekten de çok uzaktan geldik,” diye atıldı. “Şu dağların ardındaki bir ülkeden...” Sonra da sırayla isimlerini söylediler.

Ça, ilk defa gülümseyecek gibi oldu. Güneş, aslında kızın oldukça güzel olduğunu düşündü.

“Demek, şu dağların ötesinde bir yerlerden geliyorsunuz, öyle mi?” dedi Ça, gülümseyerek. “Tamam canım, herkesin kendine saklamak istediği sırları vardır. Haydi, gelin bakalım. Gübre toplamaya devam edelim, yoksa tembel Dobun’u kızdırırız. *Bosog*’a dikkat!”

Güneş, “Bu *bosog*’u biraz fazla ciddiye almıyor musun?” diye mırıldandı.

Ça yıldırım çarpmış gibi durdu ve Güneş’e dönerek, “Öyle,” dedi. “Sen de alsan iyi edersin! Cengiz Han, otağının *bosogu*’na dokunanın kafasını uçurtur. Dokunanın... anladın mı?”

Güneş, iki elini birden havaya kaldırarak, “Tamam tamam,” dedi. “*Bosog*’a basılmayacak. Asla! Oldu mu?”

“İyi edersin. Yoksa yakında güneşi göremeyebilirsin,” diye söylendi Ça. “Sonra sana yazık olur.”

Maya, “Bu akıllı ve güzel kafaya yazık olmaz mı hiç,” diye şaka yaptı. Güneş, öfkeyle ona bakıyordu.

Ça ise hâlâ ciddiyetini koruyordu. “Bunu demek istememiş-tim.”

Güneş tuhaf bir duyguya kapılmıştı. “Öyle mi? Ne demek istedin peki?” diye sordu.

Ça, üçüne birden bakarak, “Ah, sizin hiçbir şeyden haberi-niz yok tabii,” dedi. “Yarın büyük bir savaş olacak. Sakın sıradan bir çarpışma sanmayın! Tunguz Beyi Burhan'ın idaresindeki kuvvetlerle bir meydan savaşı yapılacak. Son bir savaş. Şaman yani büyücü Kutula, bu topraklarda daha önce görülmemiş bir katliam yaşanacağını, kanın, nehir olup akacağını söyle-di.” Kızın sesi giderek kısılmış, sonunda fısıltıya dönüşmüştü. “Kutula bu katliamda binlerce insanın öleceğini söyledi. Yarın sabah güneşi görebilmek için *Yal-un-Eke*ye* dua ediyorum.”

* Ateş Tanrısı. (Ç.N.)

Katliam

Dağların arasından yükselen güneş, kıpkırmızı bir tepsiye benziyordu. Dobun Maya, Güneş ve Ateş'i ormanın kıyısındaki kaynağa su almaya göndermişti. Sabah havası oldukça serindi. Kaynağın çevresinde biriken su, pırıl pırıl parlıyordu. Ortalık sakin ve sessizdi. Çocuklar yine de gergin diler. Onları bekleyen savaş ve katliam düşüncesi, kalplerine korku salmıştı. Gece yarısına kadar uyuyamamış, sessizce konuşmuşlardı. Birbirlerini yüreklendirmeye çalışmış, karşılıklarına çıkabilecek tehlikelerden ve kendilerini nasıl koruyabileceklerinden bahsetmişlerdi. Şimdi de kaynağın yanına çömelmiş, ellerindeki testilere su dolduruyorlardı. Her sese kulak veriyor, hiçbir hışırtıyı gözden kaçırmıyorlardı. Ancak kampa döndüklerinde, rahat bir nefes alacaklardı.

Geri döndüklerinde, atlara su vermeye başladılar. Kiya bir anda huzursuzlaştı. Kulaklarını hafifçe geriye yatırmış, sırtını kabartmıştı. Maya kediye doğru eğilerek yavaşça, "Neyin var?" diye fısıldadı. Kiya fırlayıp gidince, "Hakanın çadırına gidiyor galiba," diye soludu.

“Olamaz!” dedi Güneş dehşet içinde. Aklına, Ça'nın eşikle ilgili uyarısı gelmişti. “Çabuk buraya gel, Kiya!” diye seslendi.

Maya, “Aman, saçmalama!” diye bağırdı. “Herhalde ilginç bir şey keşfetmiştir. Gelin çocuklar, bakalım neymiş.”

Hakanın yurdunun önünde çok sayıda asker toplanmıştı. Çocuklar kendilerine yol açıp, kalabalığın önüne doğru ilerlediler.

Sonra onu gördüler. Cengiz Han, otağının önünde, basit bir tabureye oturmuştu. Siyah, deri bir askeri üniforma ve uzun, süslü çizmeler giymişti. Elinde bir kırbaç tutuyordu. Zekâ fışkıran çakır gözleriyle askerlerinin yüzlerini incelerken, dudakları belli belirsiz bir gülümsemeyle kıvrılmıştı. Gözlerini, bir askerin gözlerine diktiğinde, asker, bakışlarını saygıyla önüne eğiyordu. Gerçekten etkileyiciydi. Büyük Hakan, tek söz söylemeden adamlarını yönetiyordu.

Bir anda ilginç bir şarkı duyuldu. Şarkıya davul sesi eşlik ediyordu. Hakanın yüzündeki gülümseme silinmiş, yerini gergin bir sabırsızlık ifadesi almıştı. Adamlar iki yana çekilerek, dar bir yol açtılar. Yolun başında elinde bir davul, başında tüylü bir taç olan yaşlıca bir adam görüldü. Adamın üzerinde kartal pençeleri, renkli bantlar ve öbek öbek kuş tüyleri takılmış, uzun etekli bir palto vardı.

Bir anda çocukların arkasında bitiveren Ça, endişeli bir ifadeyle, “Kutula,” diye fısıldadı. “Şaman!”

Kutula ise kalabalığın tam ortasına, otağın önündeki alana gelmiş, ulu hakanı eğilerek selamlamıştı. Cengiz Han, adamı başıyla selamladı; hâlâ konuşmuyordu. Şaman şarkı söylemeye başladı. Bir yandan da davul çalıyordu. Ritmi giderek hızlandırmış, sonunda çılgın bir tempoya ulaşmıştı. Birden dizlerinin üzerine çöken Kutula, kemerindeki küçük torbadan minik bir şişe çıkardı ve onu paltosuyla örttü. Tek bir hareketle paltoyu çektiğinde, altında bir alev parladı. Kalabalık, şaşkınlıkla dalgalandı.

Ça saygı dolu bir sesle, “Uçan alev,” diye mırıldandı. “İşte Kutula'nın gücü!”

Çocuklar şaşkınlıkla bakışarak, dikkatlerini yeniden şamana yönelttiler. Adam toprakta küçük bir ateş yakmış, bir kemik parçasını alevlere tutuyordu.

Ça, çocukların şaşkın bakışlarını fark ederek, “Kutula, kuzu kemiğine bakarak hakanın savaşı kazanıp kazanamayacağını okuyacak,” dedi.

Kısa süre sonra kemik kıvama gelmiş olmalıydı ki, şaman kemiği alevlerin arasından çekip, ısıyla oluşan kabarcıkları incelemeye başladı. Herkes susmuş, kampa derin bir sessizlik çökmüştü.

Kutula ayağa kalktı ve ilk kez konuştu. “Yüce hakanımız! Gökyüzünün işareti çok açık. Kemik uzunlamasına yarıldı. Bu, sizin galip geleceğinizi gösteriyor!”

Kulakları sağır eden bir gürültü koptu. Herkes sevinçle bağırıyor, tepiniyordu. Hakan yerinde doğrudu ve tek bir hareketiyle kalabalığı susturdu. Gücünün bilincinde bir hükümdar edasıyla komutanlarına dönerek, “Herkes ne yapacağını biliyor,” dedi. “Haydi bakalım, başlıyoruz!”

Kamp, bir saat içinde boşalıvermişti. Ağır silahlarını kuşanmış savaşçılar ormanın içine gizlenirken, küçük bir grup asker, öncülerinin gösterdiği yolda ilerleyen Tunguz ordusuna yollanmıştı.

Maya, Güneş, Ateş ve Ça, yamaçtaki ağaçlardan birine tırmanmış bekliyorlardı. Hem ormana giren yolu rahatça görebiliyor hem de ağacın tepesinde kendilerini biraz daha güvende hissediyorlardı.

Nereye saklanacakları konusunda, kısa bir tartışma yaşanmıştı. Güneş, yüz metre kadar ilerideki tepeye tırmanıp, savaşı oradan izlemeyi önermişti. Ancak Maya ile Ateş, oradan hiçbir şey göremeyeceklerini, ormandaki ağaçların görüşlerini engelleyeceğini ileri sürmüşlerdi. Maya ile Ateş, Cengiz Han'ın savaşta ne yapacağını görebilmek için meraktan yanıp tutuşuyorlardı. Yaralanmadan kurtulabilecek miydi, yoksa bu son savaş mı olacaktı? İnatla ayak diremiş, sonunda bu ağaca tırmanmışlardı işte. Aslında savaş alanına bu kadar yakın olmakla, kendilerini tehlikeye attıklarının ikisi de farkındaydı. Ancak bu riske girmek zorunda olduklarını düşünüyorlardı.

Maya ata biner gibi bir dala oturmuş, ayaklarını iki yandan

sarkıtmıştı. Kucağındaki Kiya'yı okşayarak sakinleştirmeye çalışıyordu. Maya parmaklarını Kiya'nın ipeksi kürkünde dolaştırırken, okşamalarının hiçbir işe yaramadığını, kedinin çok gergin olduğunu hissediyordu. Kiya da tehlikeyi fark etmişti anlaşılın.

"Tıpkı rüyamdaki gibi," diye fısıldadı Maya arkadaşlarına, "ama bu seferki gerçek!"

Bir saat daha geçti. Beklemekten patlamak üzereydiler. Derken birkaç atlı görüldü. Atlılardan biri, atından düşecek gibi görünüyor, sırtındaki yaradan kan akıyordu. Bir yandan da askerlerin telaşlı seslerini duyuyorlardı. Sonra bir anda ormandan dörtnala giden bir atlı fırladı. Bu Cengiz Han'dı. Elinde, kabzası değerli taşlarla süslü uzun, eğri bir kılıç tutuyordu.

"Kutsal kılıç!" diye fısıldadı Ça. "Kutula onu kutsadı. Böylece hakanın gücü daha da artmış oldu."

Silahlı, devasa bir kalabalık Cengiz Han'a doğru ilerliyordu. Tunguz ordusuydu bu! Cengiz Han, insanı iliklerine kadar titreten bir nara kopardı. Tüyleri diken diken olan Maya, bir kez daha, "Tıpkı rüyamdaki gibi," diye düşünmekten kendini alamadı. Ses çıkarmamak için eliyle ağzını kapadı.

O sırada ağaçların arkasında saklanmakta olan askerler, ormandan dışarı fırlayarak, şaşkınlıkla kalakalan düşman kuvvetlerine saldırdılar. Gerideki avcılar oklarını fırlatırken, öndekiler göğüs göğüse bir çatışmaya girmişlerdi. Islık gibi ok ses-

leriyle kılıç şakırtıları gökyüzüne yükselirken, galiplerin zafer çılgınlıklarıyla yaralıların inlemeleri de birbirine karışıyordu.

Bembeyaz kesilen Güneş, “Aman Tanrım, aman Tanrım...” diye sayıklıyordu. Çarpışmaya bakamıyor, yüzünü gökyüzündeki bulutlara dikerek mide bulantısını bastırmaya çalışıyordu. Keşke beğenmedikleri o tepeye gitselerdi! Orada çok daha güvende olurlardı.

Maya ise tam tersini düşünüyordu. Altlarında sürüp giden savaşı büyülenmiş gibi izlerken, Cengiz Han’ı da gözden kaçırmamaya çalışıyordu.

“Nasıl ata bindiğini fark ettin mi?” diye seslendi Maya, Ateşe. “Bir yıl önce attan düşerek aldığı yaralardan ölmüş olamaz!”

Ateş de aynı fikirdeydi. “Ölüm nedeni farklı olmalı,” derken telaşla, “Dikkat!” diye bağırarak olduğu yerde büzüldü. Aevli bir ok, başının hemen yanından geçerek ağaca saplandı.

Ateş, “Hay aksi!” diye haykırdı. “Ağaç alev aldı!”

Kuru dallarla yapraklar, çabucak tutuştuğundan, yangın, ağaca yayılmak üzereydi.

“Aşağıya inmeliyiz!” diye bağırdı Ateş.

Paniğe kapılan Güneş, “Delirdin mi?!” diye haykırdı. “Aşağıda kan gövdeyi götürüyor!”

“Başka çaremiz yok!” diye bağırdı Ateş. “Çabuk, aşağıya! Başka bir ağaca tırmanınız!” Aceleyle ağaçtan inmeye başladılar. Ağacın yanındaki iki savaşçı, kılıçlarıyla ölümüne bir mü-

cadeleye tutuşmuşlardı. Diğer ikisi birbirlerinin boğazına sarılmış, yerde yuvarlanıyordu. Bir bıçak parıldadı, ardından bir çığlık duyuldu. Ateş telaşla çevresine bakındı. Birkaç adım ötedeki ağacın dalları fazla yüksekteydi; ona asla tırmanamazlardı. O sırada atını dörtnala süren bir asker, üstlerine doğru gelmeye başladı. Yayı gerili, okunu fırlatmak üzereydi. Ok ısıklık çalarak geldi ve Tunguz savaşçılarından birinin göğsüne saplandı. Az önce dalları arasında oturdukları ağaç, artık alevler içindeydi. Müthiş bir ısı yayıyor, yanmakta olan dallar gövdeden koparak yere düşüyordu.

Güneş, Ateş'in sırtına yapışmış, "Nereye gideceğiz, söylese-ne!" diye mızıldanıyordu.

Ateş, Güneş'in korkudan kendini kaybetmek üzere olduğunu anlamıştı. Bir an önce ateş hattından uzaklaşmaları gerekiyordu. Gözleri hızla çevreyi tarayan ve kaçacak bir yer arayan Ateş'in nabzı, deli gibi atıyordu. Az ileride bir kaya çıkıntısı gördü. Orası hepsine birden siper olabilir miydi bilemiyordu ama denemekten zarar gelmezdi. Zaten başka seçenekleri de yoktu.

"Çabuk!" diyerek yerinden fırladı ve kendini kayanın arkasına attı. Diğerleri de peşindeydi. Nefes nefese kayanın ardına sindiler.

Ateş, "Sakin başınızı kaldırayım demeyin!" diyerek arkadaşlarını uyardı. Birbirlerine sarılmış, oldukları yere iyice büzülmüşlerdi. Ateş derin bir nefes alıp, başını yavaşça kaldırdı ve

kayanın diğer tarafına bir göz atmaya çalıştı. Başının hemen yanındaki kayaya bir Şey arptı. Bir atırtıdan sonra kıvılcımlar çıktı ve yanı başlarına demir başlı bir ok düştü. Ateş kendini hemen yere attı. Heyecandan nefesi kesilmişti.

“Neler oluyor?” diye sordu Güneş, titrek bir sesle. Ateş ile kucağındaki Kiya’yı sımsıkı göğsüne bastıran Maya’nın arasın-
da, yerde yatıyordu. Kedinin gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

Heyecanını bastırmaya alışan Ateş, “Her Şey yolunda,” diye yalan söyledi, “ama kimse başını kaldırmayacak! Anlaşıldı mı?”

Kertenkele Lâkaplı Kadın

Tunguz Beyi Burhan'ın ordusu, yerle bir edilmişti. Galip Moğol askerlerinin tanrılarına teşekkürlerini sunmalarından sonra, kampları panayır yerine dönmüştü. Burhan Han'ı yenmek, Büyük Hakan'ın planlarının yalnızca bir bölümüydü ama yine de çok önemliydi çünkü Burhan Han, birçok savaş kazanmış, deneyimli ve korku salmış bir beydi.

Galiplerin şenlik ateşiyle süslenen kampındaki askerler, gü-lüp eğleniyorlardı. Elinde *morinkov* (kemana benzeyen bir müzik aleti) bulunan bir adam, neşeli parçalar çalıyor, *korz* içeceği su gibi akıyordu.

Bu şenlikte üç kafadara düşen görev, her yanı bayraklarla süslenmiş dev otağdaki hükümdarla en yakınındaki komutanlarına hizmet etmektir. Tepsilerle, dumanı tüten *dal* ve *maş* tabaklarını taşıyor, askerlerin arasında dolaşarak istenilenleri yerine getiriyorlardı. Bu arada Cengiz Han'ı izleme fırsatını da bulmuşlardı.

* Özel bir Moğol yemeği; kuzunun omuz bölgesindeki en yumuşak etle yapılır. (Ç.N.)

** Özel bir Moğol yemeği; bol soğanlı kuzu yahnisi. (Ç.N.)

Maya bir ara arkadaşlarına dönerek, “Sağlığı ve keyfi gayet yerinde, yaralandığı da yok,” diye fısıldadı.

Güneş de, “Hem de nasıl!” diyerek Maya’ya katıldı. Görünüşe göre savaşın dehşetinden sıyrılmayı başarmıştı ve her zamanki gibi macera hevesiyle yanıyordu. “Peki ama neden ölecek o zaman? Tarihçiler yanılmıyorsa yarın ölmesi gerekiyor.”

“Yanılıyorlar herhalde,” diyerek başını salladı Maya. “Şu an Cengiz Han’ın başına ne gelebilir ki?”

O sırada dikkat çekecek kadar güzel bir kadını aralarına almış iki asker, sert adımlarla Cengiz Han’ın otağının önüne geldi. Askerler yerlere kadar eğildikten sonra, “Selam olsun, ey okyanuslara eş hakanımız!” diyerek Cengiz Han’ı selamladılar.

Cengiz Han kısaca başını salladıktan sonra kadına dönerek, “Bakın hele burada kim varmış?” dedi.

Maya arkadaşlarına işaret etti böylece üçü, hemen yakındaki bir çadırın gölgesine saklandılar. Buradan konuşmaları duyabiliyorlardı.

Cengiz Han, “Güzel Kürbelçin...” diyerek, sorusunu kendisi yanıtladı. “Demek lâkabın Kertenkele. Dur sana bir bakayım.” Yerinden kalkan hakan, ağır adımlarla kadının etrafında dolaştı. Kadın başını kaldırıp, Cengiz Han’a bakmamıştı bile.

“Gerçekten de bir kertenkele gibi ince, uzun ve zarif bir beden var. Ancak yalnız bir kertenkele... Çünkü kocan, Tunguz

Beyi Burhan Han, çoktan *tamu'yu** boyladı.” Cengiz Han, sıradan bir olaydan söz edermiş gibi ifadesiz bir sesle konuşmuştu. Kadının tam önünde durup yüzüne baktı.

“Pek bir gururlusun, değil mi? Ben de böylesini severim. Seni kadınlarımın arasına katacağım. Eski bir Tunguz beyinin karısının yanımda olması, şanıma arttıracaktır.”

Maya hafifçe iç çekti.

Kadın hiçbir tepki göstermeyince, “Ne diyorsun bakalım?” diye sordu Cengiz Han.

Kürbelçin, yanıt vermek yerine hakanın ayaklarının dibine tükürdü. Bunun üzerine çevredekilerden bir şaşkınlık uğultusu yükseldi. Herkes, hakanın, kılıcını çekip kadını öldürmesini bekliyordu ama hiçbir şey olmadı.

“Hemen bu gece direncini kıracağım senin,” dedi Cengiz Han, alçak bir sesle. “Ondan sonra bana ait olacaksın, tıpkı hal-kın gibi. Ya da onlardan geriye ne kaldıysa işte!” Başını geriye atarak bir kahkaha patlattı. Sonra da nöbetçilere işaret ederek, Kürbelçin’in yakındaki çadırlardan birine götürülmesini ve başına nöbetçi dikilmesini emretti.

“İşte bu çok ilginç,” diye mırıldandı Ateş.

Maya, “Ne demek istiyorsun?” diye atıldı.

Ateş, parmağını dudağına götürerek alçak sesle konuşması-

* Cehennem. (Ç.N.)

nı işaret etti. "Bence Kürbelçin'i gözden kaçırmamız gerekir," dedi. "Ne dersiniz?" Çocuklar başlarını salladılar.

Üç kafadar, ilerleyen saatleri de şölene katılan savaşçılara yemek ve içki taşıyarak geçirdiler. Bu işin tek güzel yanı, gizlice de olsa o güzel yemeklerden tadabilmektir. Bütün gün yanlarından hiç ayrılmayan Kiya da payına düşeni alıyordu tabii.

Saat gece yarısına yaklaşırken, Maya esneyerek, "Artık bitir-seler diyorum," diye söylendi. "Zaten herkes kafayı buldu."

Ateş, "Çok haklısın," diyerek hakanın otağını işaret etti. "Hakanın nöbetçileri bile çok içti."

Hakan, kısa bir süre sonra ateşin başındaki yerinden kalkarak, "Beni artık yalnız bırakın!" diye emretti. "Şu güzel kertenkeleyi de çadırıma getirin!"

Üç kafadar bir anda dikkat kesildi. Uykuları kaçırılmıştı. Kürbelçin'in sürüklenerek hakanın çadırına götürülüşünü izlediler. Nöbetçiler, kadını çadıra ittikten sonra, Cengiz Han, kadının arkasından içeri girip çadırın girişini örttü.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu Güneş.

Yeniden esnemeye başlayan Maya, "Biz de gidip yatalım," dedi.

"Kesinlikle olmaz!" diye atıldı Ateş. "Ya bir şeyleri kaçırsak?"

Güneş şaşkınlıkla, "Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu. "Hakanın çadırına girip, bir 'merhaba' de istersen!"

Ateş sabırsızlanarak, “Öyle bir şey yapacak değilim tabii,” dedi, “ama belki bir delik bulup çadırı gözetleyebiliriz.”

Bu öneriye şüpheyle yaklaşan Maya ile Güneş, Ateş’in ısrarına dayanamayıp, çadırın çevresinde bir tur attılar ve nöbetçilere fark ettirmeden büyük çadırın yan tarafına geçmeyi başardılar.

“Burası kapkaranlık,” diye fısıldadı Güneş. “Bu işten bir sonuç çıkmayacak.”

Ateş, “Acele etme!” diye üsteledi.

O anda Kiya hafifçe miyavladı. Ateş kediye doğru eğilerek, “Ne var?” diye sordu. “Bize bir şey mi göstermek istiyorsun?”

Kiya, onu susturmak istercesine patisiyle Ateş’in burnuna dokunup yere atladı ve uzun otların arasından çadırın arkasına koştu.

“Yavaş ol!” diye seslenen Ateş, kediye izledi. Çocuklar Kiya’yı çadırın arkasında bulmuşlardı.

Çadırın arka yüzündeki ince aralık, soluk ay ışığında bile fark edilebiliyordu. İki çadır bezinin birleştiği yerdeki dikişin bir kısmı sökülmüştü.

Ateş, hafif bir ıslık çalıp, kediye saygı gösterisinde bulundu ve hayvanın başını okşayarak, “Aferin, Kiya!” diye mırıldandı. Sonra çadırın içine bakmaya başladı.

“Ne görüyorsun?” diye atıldı Maya sabırsızca.

Ateş, “Fazla bir şey göremiyorum,” dedi. “Aralık pek küçükmüş.” Eliyle söküğü genişletmeye çalışıyordu.

“Dikkat et!” diye uyardı Güneş arkadaşını. “Her an bir nöbetçi gelebilir.”

Ateş, “Haydi canım... hepsi çoktan sızmıştır,” dediyse de ses çıkarmamaya çalışıyordu. Sonunda yarığı, üçünün birden çadırın içini gözetleyebileceği kadar genişletmeyi başarmıştı.

Çadırın tam ortasına kocaman bir soba kurulmuştu. Soba gürül gürül yanıyor ve içeriyi ısıtıyordu. Sobanın yanında, üstünde çok sayıda işlemeli yastık bulunan büyük bir yatak vardı. Cengiz Han kollarını iki yana açmış, sırtı üç kafadarın olduğu tarafa dönük, ayakta duruyordu.

“Söyle bakalım, ordumuzun kampını beğendin mi?” diye sordu alaylı bir sesle.

Kürbelçin, hakana doğru bir adım attı. Güzel yüzünde hiçbir düşmanlık izi görünmüyor, gözlerinde sıcak bir ifadeyle hakana bakıyordu. “Büyük gücünüzün izleri her yerde görülebiliyor, Yüce Hakan. Yanınızda kalabildiğim için çok mutluyum,” derken dudakları tatlı bir gülümsemeyle kıvrılmıştı.

Bu sözleri beğenen hakan, “Öyle mi?” diye mırıldandı. “Daha önce hiç böyle konuşmuyordun ama!”

“Evet, ama o sırada çok öfkeliydim,” dedi Kürbelçin. “Öfkem uçup gitti artık.”

“İşte bunu duymak güzel, yüce *Köke Tengri*'ye şükürler olsun!” Cengiz Han başını hafifçe çevirince, keyifle gülümsediği

görülüyordu. Hakan hiçbir tehlikeden şüphelenmiyor olmalıydı. Rahat ve endişesiz görünüyordu, keyfi de oldukça yerindeydi.

Maya dudaklarını kemiriyordu. Burada ters giden bir şeyler vardı. Acaba, Kürbelçin ne yapmaya çalışıyordu?

“Bir şeyler içebilir miyim?” diye sordu Kürbelçin.

Hakan, kadına *arç*i vermek için yerinden doğruldu. Yatağın hemen yanındaki sehpanın üstünde Çin kristalinden kadehler ve kırmızı dolu bir sürahi duruyordu.

“Ne yapıyorsunuz?” diye atıldı Kürbelçin hemen. “Siz bir hakansınız. Size hizmet etmek, benim görevim.”

Kadın, şakacı bir tavırla Cengiz Han'ı göğsünden yatağa itti. Cengiz Han, gülererek kendini yastıkların üzerine bırakmıştı. Ellerini iki yana açıp kadını yanına çağırdığında, hâlâ gülümseyordu.

“Bekleyin güçlü hakanım. Şimdi yanınıza geleceğim,” diye civıldadı Kürbelçin neşeyle. Sonra sürahinin üzerine doğru eğildi. Kadehlere kırmızı doldururken, giysileri ve bedeni sehpayı gözlerden gizliyordu. Ne yaptığı görülüyordu. Bir müddet sonra yatağa yaklaşırken, elinde iki kırmızı kadehi vardı. “Sağlığınıza, okyanuslara denk efendimiz!”

İntikam

Cengiz Han yatakta doğrularak uzatılan kadehi aldı ve güzel kadının tuttuğu kadehle tokuşturdu.

“Şerefine!” dedikten sonra, içecekten büyük bir yudum aldı.

Kürbelçin gülümseyerek hakanı izliyordu. Hakan kadehini sehpaye bırakıp kadına sarılmaya hazırlandı. Ancak bir anda donakaldı ve ellerini karnına bastırdı.

Kürbelçin abartılı bir masumiyetle, “Bir şey mi oldu, Yüce Hakan?” diye sordu.

Hakan ağzını açtı ama sesini çıkaramadı. Tek bir kelime bile söyleyemedi. Gözleri, fal taşı gibi açılmıştı. Öğürmeye başladı. Bir eli kadına uzandı ama Kürbelçin zarif bir sıçrayışla geri çekiliverdi. Cengiz Han inleyerek dizlerinin üzerine çöktü.

Güneş, “Aman Tanrım, kadın onu zehirledi,” dedi. “Hemen bir şeyler yapmalıyız!”

“İşte ölüm böyle bir şey, Yüce Hakan,” dedi Kürbelçin sertçe. “Halkıma, yüzlerce, binlerce kez tattırdığın ölüm bu! Halkıma ve sevgili kocama... Seni sefil han, işte bu da benim intikamım!”

Cengiz Han yüzüstü devrildi. Hiç kıpırdamadan yatıyordu. Sonunda Kürbelçin kapıya koştu ve nöbetçilere seslendi.

Ateş, yardım çağırmaq için yerinden fırlayan Güneş'i, "Kı-pırdama!" diyerek durdurdu.

Birkaç saniye sonra, inanılmaz derecede ayık görünen iki nöbetçi hakanın çadırına dalmıştı.

Kürbelçin, "Yüce Hakan!" diye ağlamaya başlamıştı. "Bir anda düşüp kaldı. Çabuk şamanı çağırın, çabuk!"

Nöbetçiler, şaşkınlıktan donakalmışlardı. Sonra akıllarını kaçırmış gibi otağdan dışarı fırladılar. Bir yandan koşuyor, bir yandan da Kutula'ya sesleniyorlardı.

Fırsattan faydalanan Kürbelçin de çadırdan çıkmıştı.

Ateş, "Haydi, gelin!" diye bağıarak, çadırın kapısına koştu. Kürbelçin karanlığa karışıp kaybolmuştu. Kampın dört bir yanından koşarak gelen yüksek rütbeli subaylar, hakanın otağına dolmuşlardı. O kargaşada üç kafadarın da çadırda olduğu kimsenin dikkatini çekmedi. Birisi hakanın başının altına yastık koymuştu. Hükümdarın yüzü balmumu gibi olmuş, yüz hatları gevşemiş, sonunda huzura ermiş gibi sakin bir ifadeye bürünmüştü. Askerler çevresini sarmış, çaresizce bekliyorlardı. Bazıları alçak sesle dua ediyorlardı. Sonunda Kutula göründü.

"Çekilin! Yol açın!" diyerek geliyordu. Üç arkadaş da kalabalıkla birlikte yana çekilerek şamana yol açtılar.

Kutula hemen hakanın yanına çökmüş, nabzını ve alnını kontrol etmişti. Anlaşılmaz bir söz söyledi. Önceleri mırıldandığı kelimeyi, giderek yükselen bir sesle yineleyip duruyordu. Sesi sonunda bir haykırışa dönüştü. Bir yandan bağıyor, bir yandan da öfke ve üzüntüden ağlıyordu. Askerler saygıyla birkaç adım geri çekilmişlerdi. Kutula sonunda yere yığıldı. Bedeni güçlü bir biçimde sarsılıyordu. Bu şekilde iki üç dakika geçirdikten sonra ayağa kalkan şaman, öfkeli bakışlarını otağın içinde dolaştırmaya başladı. Bakışları öldürücü bir silahtı sanki. Göz göze geldiği askerler başlarını hemen önlerine eğiyorlardı. Sonunda Kutula çadırdaki herkesin korktuğu gerçeği açıkça dile getirdi. “Okyanuslara denk hakanımız öldü!”

Şaman

Ertesi sabah üç kafadar, Dobun'un talimatıyla yine gübre toplarken, "Cengiz Han'ı resmen Kürbelçin öldürdü," diye söyleniyordu Maya. "Onun için de gördüklerimizi Kutula'ya anlatmalıyız!"

"Ama o zaman da hakanın çadırını gizlice gözetlediğimizi itiraf etmemiz gerekir," dedi Güneş, düşünceli bir tavırla.

Ateş, "Bak bunda haklısın," dedi. "Bu işin cezası da kim bilir nedir?"

"Burada eşiğe bastın diye insanın başını kesiyorlar!" diye ürperdi Güneş.

Maya pes etti. "Peki. Nasılsa birinci bilmeceyi çözdük. Hakanın neden öldüğünü öğrendik. Zehirlenmiş!"

Ateş, kovayı yere bırakıp, arkadaşlarına bakarak, "Bence Kutula bunu biliyor," dedi. "Hatta bu işin kimin başının altından çıktığını da. Hem bence şu zehrin..."

O sırada Çanın, "Demek buradasınız!" dediğini duydular. Kız, heyecanla onlara doğru koştu. "Her yerde sizi aradım. Çabuk gelin. Kutula önemli bir şey söyleyecekmiş," dedi.

Şamanın çadırının önünde büyük bir kalabalık toplanmıştı. Askerlerin yüzünden çaresizlik ve derin bir üzüntü okunuyordu.

Çocuklar oraya ulaştığında Kutula, “Eşsiz hakanımız aramızdan maalesef ayrıldı. Tanrılar onu yanlarına almak istediler,” diye bağıırıyordu. “Bildiğiniz gibi Yüce *Gürhan*, aylar önce attan düşmüş ve göğsünden ağır yaralanmıştı. Yarasını ellerimle sarmış ve tedavisini yapmıştım. Ama henüz tam olarak iyileşememişti. Hakanımız bizimle ata biniyor, askerlerini yalnız bırakmamak için ordunun başında savaşıyordu ama yalnız galibiyetler değil, ağırlar da ayrılmaz refakatçisiydi. Buna rağmen hakanımız dayandı ve kimseye hiçbir şey hissettirmedi. Bu ağır yaralar, sonunda onu ölüme götürdü!”

Kutula sözlerine kısa bir ara vermişti.

“Neden Kürbelçin’den bahsetmedi acaba?” diye fısıldadı Ateş, Çanın onu duymamasına dikkat ederek.

Maya, “Bunun çok mantıklı bir açıklaması var,” diye fısıldadı. “Cengiz Han gibi ünlü bir hükümdarın ölümünün, efsanevi olmadığını açıkça ilan edecek değiller ya! Düşünsenize, ölümü, ondan intikam almak isteyen kurnaz bir kadının elinden oldu. Bu ölüm, dünyaya egemen olmuş yenilmez bir hakana yakışır mı?”

Ateş sessizce başını salladı. *Gizli Tarih*’in bu noktada gerçekleri ortaya koymadığı belliydi.

“Ayrıca gerçek ölüm nedenini bildiğimizi kesinlikle anlamaları gerek, bunu unutmayın!” diye ekledi Maya. “Bu bizim için çok tehlikeli olabilir.”

Güneş ile Ateş de aynı fikirdeydiler. Bu onların sırrı olacaktı.

“Dün gece tanrılara, bundan sonra neler olması gerektiğini sordum,” diye konuşmasına devam ediyordu Kutula. “Tanrıların bana söylediklerini, şimdi ben de size söylüyorum. Ordumuz, Komutan Cebe'nin yönetiminde ilerlemeyi sürdürecektir ve Tunguzlar'ın son güçleri de yok edilecek. Öne çık Cebe!”

Genç, yapılı bir asker, kalabalıktan sıyrılarak şamanın önüne geldi.

Güneş, “Şu Kutula'nın gücüne bakın, inanılmaz!” diye mırıldandı. “En yüksek rütbeli komutanlar bile ona itaat ediyor.”

“Kutula her zaman ikinci adam durumundaydı. Artık en tepede,” dedi Ça, başını sallayarak.

Şaman, “Cebe, büyük sorumluluk gerektiren bu görevi üstlenmeye hazır mısınız?” diye sordu. “Hakanının son arzusunu yerine getirecek ve Tunguzlarla savaşacak mısınız?”

Cebe başını salladı.

“İyi,” dedi Kutula. “Tanrılar da böyle istiyor. Ayrıca bana ve aranızdan bazı seçilmişlere bir görev daha verdiler; büyük hakanımızı vatanına, topraklarına geri götürmek. Onu, doğum yerine, kutsal Burhan Haldun Dağı'na götüreceğiz. Mezarı da kutsal topraklarda olacak. Çünkü ruhu orada huzur bulabilir

ve halkını korumayı sürdürebilir. İki bin askerle sekiz yüz hizmetçi, bu son yolculukta hakana ve bana refakat edecek. Kim bizimle gelecek, söyleyin!”

Çok sayıda asker hemen öne çıktı.

Ateş, arkadaşlarına dönerek, “Biz de bu gruba katılmıyoruz!” diye fısıldadı. “Hakanın nereye gömüldüğünü ancak böyle öğrenebiliriz!” Arkadaşlarının yanıtını beklemeden elini kaldırdı. Kutula, onun ve yanındakilerin de son yolculuğa katılacaklar arasına alındıklarını işaret etti.

Neler olduğunu fark eden Ça, korkuyla, “Hey, ne yaptınız siz?” diye haykırdı. “Bilmiyor musunuz ...” O anda bir el ağzını kapatıp konuşmasını engelledi. Genç kızı sürükleyerek uzaklaştırdılar.

Maya, “Bu da ne demek oluyor?” diye bağırdı. “Ona yardım etmeliyiz!” Hemen koşacaktı ama güçlü bir el kolundan tuttu. Yerinden bile kıpırdayamamıştı.

“Sen burada kalıyorsun!” diye söylendi Kutula sert bir sesle. “Çünkü sen de, son yolculuğunda Han’ın yanında olacaksındansın. Bunun geri dönüşü yok!”

Maya bir anda buz kesti sanki. Çok büyük bir hata yapmışlar gibi bir duyguya kapılmıştı.

Hakanın Hazinesi

Cebe, orduya hareket emrini hemen verdi. Çadırlar alacele toplanıp eşyalar develere yüklenirken, atlar eyerlendi. Öğlen olmadan koskoca ordu, Tunguzlarla savaşmak için güneye doğru hareketlenmişti bile. Ça ile Dobun da ordu ile birlikte yürüyorlardı.

Bu arada üç kafadar, Kutula'nın çadırını sökmeye çalışıyorlardı. *Turga*'ları bağlayan deve kılından yapılmış sicimleri çözüyor, keçe örtüleri katlayıp kaldırıyorlardı. Çadırı taşıyan direkleri bir yana, duvar gergilerini başka bir yana yığıyor, sonra da onları yavaş yavaş hayvanlara yüklüyorlardı. Güneş, herhangi bir eşiğe basmamaya dikkat ediyor, eşikleri taşırken tıpkı yumurta taşırmış gibi özen gösteriyordu.

Develere yüklemek üzere Güneş'le birlikte iki ucundan tuttukları çadır bezlerini taşıyan Maya, "Acaba Ça nasıl?" diye mırıldandı. "Ona veda bile edemedim."

"Ben de öyle," diyerek alınındaki teri sildi Güneş, "ama artık bunun için çok geç."

Maya, "Maalesef öyle," diye mırıldandı. "Acaba cenaze alayına katılmamızı neden istemedi dersin?"

Güneş omuz silkti. “Hiçbir fikrim yok. Gerçekten de aşırı tepki gösterdi, değil mi? Belki bizden ayrılmak istemiştir.”

Maya elindekileri devenin burnunun dibine bırakırken, hayvan düşmanca bakışlarla onu süzüyordu. Üzgün bir sesle, “Herhalde ondandır,” dedi. “Ben de bir daha görüşebileceğimizi sanmıyorum. Kürbelçine ne olduğunu da merak ediyorum doğrusu.”

Güneş, “Yer yarıldı da içine girdi sanki, değil mi? Kaçmıştır herhalde,” dedi.

Birden bacaklarına bir şeyin sürtündüğünü fark ederek, “Kiya!” diye bağırdı. “Nerelerdeydin sen?” Otlara oturup Kiya’yı okşamaya başladı. Maya da yanına oturmuştu. Kediyle biraz oynadılar ama Kiya, oyunla ilgilenmiyordu. Akli başka yerlerde olmalıydı. Hayvan oldukça gergin görünüyordu.

Maya, “Onu huzursuz eden bir şeyler var,” dedi. Güneş şaşkın gözlerle kıza baktı. “Açıklayamıyorum ama...” diye sözlerini sürdürdü Maya. “Kiya bir şeyler hissediyor olmalı.”

“Korkuyor musun?”

“Bu biraz abartılı olur ama tuhaf bir duygu var içimde. Kötü bir şeyler olacağını hissediyorum, diyebilirim.”

Güneş sustu. Onun da düşünceli olduğu belliydi. Bir süre sonra ayağa kalkarak, “Haydi şu işi bitirelim,” dedi.

Üzeri beyaz bir tülle örtülü olan Cengiz Han'ın ölü bedeni, bir yatağa yatırılmış, yastıklarla desteklenmişti. Başında miğferi, göğsünde zırhı vardı, altına da en kaliteli Çin ipeğinden bir gömlek giydirilmişti. Yayıyla okları yanında, elini uzatsa ulaşabileceği bir uzaklıktaydı. Okyanuslara denk hakanın yüzü, kuzeye dönüktü. Artık son durağı kutsal dağ olacak uzun ve çetin yolculuğa hazırdı. Yatağı taşıyan araba çok büyüktü. Otuz deve tarafından çekilecek araba, yalnız hakanı değil, onun hazinesini de taşıyacaktı.

Çocuklar, diğer kölelerle birlikte, sandıklara doldurulmuş altını ve değerli taşları cenaze arabasına yükleme işiyle de uğraştılar. Nöbetçiler, hizmetçilerin her hareketini dikkatle izliyorlardı. En keskin bakışlı gözlemci ise Kutula'nın kendisiydi.

Güneş, ıkınarak kaldırdığı ağır sandığı arabaya yerleştirirken tüm cesaretini toplayarak ölüye bir göz attı. Bozkırdan hafif bir rüzgâr esiyor ve yatağın üzerine gerilen tülü, yelken gibi dalgalandırıyor. Güneşe, hakanın bedeni de kıpırdamış gibi geldi. Bir kez daha baktı. Cengiz Han'ın göğsü hafifçe hareket ediyor gibiydi.

Güneş, bu doğru olamaz, diye düşündü. Hakan ölmüştü. Dişleri takırdadı. Bunun tek nedeni, elbette bozkırdan esen soğuk rüzgâr değildi. Birisi omzuna dokununca korkuyla irkildi, yüreği ağzına gelmişti.

Maya gülümseyerek, “Neden bu kadar gerginsin?” diye sordu. Kızın hemen arkasında duran Ateş de gülüyordu.

“Çok mu komik?” diye söylendi Güneş, sinirlenerek.

Maya konuyu uzatmadan dikkatini kölelerden birine vermişti. “Adamın taşıdığı şu parçaya bakın!” diye fısıldadı. “Ne kadar muhteşem!”

Hizmetkâr, hakanın kılıcını getirerek arabanın üstünde duran, mücevherle dolu sandıklardan birine yerleştirdi. Kutula, keskin bakışlarla adamı izlemiş ve kılıcı bırakır bırakmaz başka parçalar getirmesi için geri yollamıştı.

Maya, “Kutula işi sıkı tutuyor, öyle değil mi?” diye sordu.

“Anlayamadım?”

“Aman, öylesine bir düşünce işte..” diye açıkladı Maya. “Yalnızca biraz fazla acele ettiğini söylemeye çalışıyorum. Sizce de öyle değil mi?”

Ateş, kulak memesini çekiştirerek, “Oldukça gergin,” dedi. “Üstelik çok da acelesi var gibi. Neden acaba?”

Soruyu yanıtlayan olmadı. Böylece çocuklar yeniden işe koyuldular.

Maya değerli eşyaları birbiri ardına arabaya taşırken, içindeki huzursuzluk giderek artıyordu. Bunun nedeni, belki de Kiyâ'nın bir süredir yanından hiç ayrılmamış olmasıydı. Kedi, kulaklarını iyice arkaya yatırmıştı. Bu, hayvanın gergin olduğunun, hatta korktuğunun açık bir göstergesiydi.

Belki de Kutula'nın giderek artan gerginliği, hepsine yansıyor. K lelerle askerlere bağırıp duruyor, aynı anda her tarafa yetişmeye uğraşıyordu.

Birden Maya'nın aklına, Kutula'nın hazineyi sanki kendisine aitmişmesine titizlikle koruduğu geldi. *Ondan* bir Şey alınacak diye korkar gibiydi.

Kutula bu kez de, "Burada dikilmiş, neye bakıyorsun öyle?" diyerek Maya'yı azarladı.

Adamın gözünden gerçekten de hiçbir Şey kaçmıyor, diye düşünen Maya, geri dönüp çadırların sökülmesine yardım etmeye koştu. Kiya hâlâ yanındaydı. Kız, birkaç çadır direği almak için yere eğilince, Kiya onun dikkatini çekmek ister gibi kulağının dibinde miyavladı. Maya başını kaldırdığında kedinin, başını Şamanın olduğu yana çevirdiğini gördü ve Kiya'nın bakışlarını izledi.

Kutula arabalardan birine yaslanıp, her iki omzunun üstünden arkasını kontrol ettikten sonra, sandıklardan birine uzandı. Bir anlığına elinde parıldayan her ne ise, el çabukluğuyla giysisinin kıvrımları arasında kayboluvermişti. Olay, yalnızca birkaç saniye sürmüştü. Bu işlere alışkın biri gibi davranmıştı Kutula...

Maya'nın ağzı açık kalmıştı. Gördüklerine inanamıyordu. Güçlü ve saygın Şaman Kutula, aslında basit ve adi bir hırsızdı!

Maya az kalsın avaz avaz bağırarak, nöbetçilere haber verecekti ama kendini tuttu. Bu, hepsini zor duruma düşürmekten

başka bir işe yaramazdı. Bu nedenle, hemen arkadaşlarını bulup haberi onlara vermekle yetindi.

Güneş, “Şimdilik kimseye bir şey söylemeyelim,” dedi. “Bizim amacımız mezarı bulmak. Kutula’yı ele verirsek, başımıza ne gelir bilinmez. O zaman burada fazla uzun kalamayabiliriz.”

“Ama bu hırsızı korumak demek,” diye mırıldandı Maya.

Ateş yüzünü buruşturarak, “Yalnızca bir süreliğine,” dedi. “Mezarın yerini bir öğrenelim hele. Kutula’yı her zaman yakalatabiliriz.”

Maya onlara daha fazla karşı çıkamayarak, “Peki, o zaman,” dedi, “ama Kutula’yı yakından izlemeliyiz!”

Çocuklar, “Tamamdır,” dediler. “Hem belki onun başka amaçları da vardır.”

Yaşayan Ölülerin Yürüyüşü

Öğleye doğru hava bozmaya başladı. Gökyüzü yavaş yavaş bulutlanıyordu. Önceleri uçsuz bucaksız mavilikte tek tük görülen bulutlar, kısa sürede çoğalıp bir araya gelerek koca koca bulut kümeleri oluşturdular. Bir süre sonra renkleri koyulaşmış, önce griye, sonra siyaha bürünmüşlerdi. Sert bir rüzgâr esmeye başlamıştı ama henüz yağmur yağmıyordu.

“Son hazırlıklar da tamamlansın! Yola çıkıyoruz,” diye emreden Kutula'nın sesi, hemen hemen boşalmış kamp alanında çınladı. Cenaze alayı kısa süre sonra harekete geçti. En önde ok ve yaylarını kuşanmış bir atlı grubu vardı. Hemen arkalarından, Kutula ile özel muhafızları olarak seçtiği birkaç asker geliyordu. Onların ardında da hakanın cenazesıyla hazinesini taşıyan araba, engibeli bozkırda tangır tungur ilerliyordu. Maya, Güneş ve Ateş arabanın hemen yanında yürüyorlardı. Diğer hizmetkârlar arabanın peşinde upuzun bir konvoy oluşturmuşlardı. Konvoyun iki yanı, yine silahlı askerler tarafından korunuyordu.

Ateş yüksek sesle, “Kutsal dağ buradan ne kadar uzakta acaba?” diye sordu.

“Çok uzakta olmalı,” diye yanıt verdi Güneş, içini çekerek. “Moğolistan haritası aklımda. Burhan-Haldun Dağı, Moğolistan’ın kuzeyinde olacak. Bildiğim kadarıyla Tunguzlar, Güney Moğolistan’daydılar. Bu yolculuk, oldukça uzun olacağı benziyor.”

Maya gülerek, “Moralinizi bozmayın, çocuklar,” dedi. “Sağlam bir iz üzerinde olduğumuzu unutmayın. Düşünsenize, Cengiz Han’ın mezarının yerini öğreneceğiz!” dedi.

“Evet, bu insana güç veriyor,” dedi Güneş. Kendini gerçekten biraz daha iyi hissediyordu.

Ateş, “Bu pek kolay olmayacak,” diye mırıldandı. “Şu bulutlara baksanıza! Hiç iç açıcı görünmüyorlar.”

Tam tepelerinde dev bir fırtına bulutu vardı. Devasa bulut, son maviliği de yutmuş, gökyüzünü uğursuz bir karanlık kaplamıştı. Rüzgâr, kıraç bozkırı örten toz ve kumu kaldırıyor, tül den perdeler gibi oradan oraya savuruyordu. Isı, hissedilir derecede düşmüştü. Bulutların ardından gök gürültüleri duyulmaya başlamıştı. Yağışın sert olacağı belliydi.

Askerlerle hizmetkârlar kasketlerini yüzlerine doğru indirmişlerdi. Birkaç hizmetkâr koşup, hakanın yattığı karyolanın üstüne sarkan tülleri sıkıştırdılar. Ölü hükümdar, tahtta oturur gibi gururla yastıklara yaslanmış, hareketsiz, cam gibi gözleri kuzeye çevrilmişti.

Gökyüzünde ilk şimşek çaktığında, atlar huysuzlandı; bazıları oldukça ürkmüştü. Cenaze alayından sesler yükseldi, emirler duyuldu. Erkeklerin bazıları, fırtınadan korunmak için kamp kurmak gerektiğini düşünüyordu. Ancak Kutula, alayın yola devam etmesini emretti. Bir şimşek daha çaktı, hemen arkasından da müthiş bir gök gürültüsü duyuldu. Yağmur damlaları kıraç bozkır toprağını ıslatmaya başladı. Koca koca damlalar kurşun gibi iniyor, yağmurun şiddetiyle yerinden çıkan toprak parçaları havaya sıçırıyordu. Ortalık bir anda karardı. Şimşekler, artan bir hızla bulutlu gökyüzünü aydınlatıyordu. Atlılar, atlarını kontrol edebilmek için büyük bir çaba harcıyorlardı.

Üç arkadaş ise bir arada kalmaya çalışarak ilerliyorlardı. Kiya, Mayanın ceketinin altına sığınmış, ıslanmaktan kurtulmuştu. Yalnızca yüzü görünüyordu.

“Kutula neden kamp kurma emri vermiyor ki!” diye bağırdı Güneş, sesini arkadaşlarına duyurmaya çalışarak. “Üşütüp hasta olacağız.” Elbiselerinin emdiği yağmur suyu, içine işlemeye başlamıştı. Mayanın cesaret verici sözleri sayesinde kapıldığı umut, çoktan uçup gitmişti. Siebenthann’daki rahat ve huzurlu yatak odasını özlemişti. Ne var ki, yanlarında ölü bir dünya hakkanı, önlerinde kafadan çatlak olduğu belli bir şaman ve tepeden tırnağa silahlı bir tabur askerle, Moğolistan bozkırlarında, fırtınanın içinde ilerlemeye çalışıyorlardı.

“Geri dönemediğimiz için üzgünüm,” diye mırıldandı Ateş, Güneş’in aklını okurcasına.

Güneş, şaşkın gözlerle Ateşe bakarak, “Eve dönmekten mi söz ediyorsun?” diye sordu.

Yorgunluğu omuzlarının çökmesinden belli olan Ateş, başını salladı. “Evet, ama görüldüğü kadarıyla şansımız oldukça düşük. Zaman tünelinin bizi fırlattığı dağları bile zor buluruz. Kaldı ki, bizi öyle kolayca bırakacaklarını da sanmıyorum.”

“Ben de sanmıyorum,” diye mırıldandı Güneş. Az kal-sın önündeki adama tosluyordu. Onlar fısıldaşırken cenaze alayı durmuştu.

Maya, “Neler oluyor?” diye sordu.

Güneş, “Hiçbir fikrim yok,” diye söylenerek, burnunu çekti. Ateşe bakınca, çocuğun, çevresini kontrol ettiğini gördü. Yakınlarda hiçbir asker görünmüyordu. Bu sayede, sıradan çıkmayı göze alarak yakındaki küçük tepeye tırmandı. Uğultulu fırtınaya direnmeye, tutunduğu kaya parçalarından kopmama-ya çalışıyordu. İlerideki bir ırmağın, alayı engellediğini gördü. Sağanak yağmur yüzünden taşan ırmağı geçmek imkânsızdı. Ateş, her yöne uzun uzun bakmasına rağmen, hiçbir yerde köprüye benzer bir şey görememişti.

Arkadaşlarının yanına koşup durumu anlattı.

Çocukların konuşmalarını duyup, arkaya dönen adam, “O nehir Huang-Ho,” dedi. “Onun ne yapacağı hiç belli olmaz.”

Ateş, “Kervanın durma nedeni anlaşıldı,” dedi. “Demek Kutula bir mola vermek zorunda kaldı.”

Ancak şamanın öyle bir niyeti yoktu. Huang-Ho boyunca öncüler salmış, karşıya geçilebilecek sığ bir yer bulmalarını emretmişti.

İlerlemek, giderek zorlaşıyordu. Yol diye bir şey kalmamıştı. Yağmur, çevreyi kocaman bir bataklığa dönüştürmüştü. Cengiz Han'ı taşıyan araba, ikide bir derin çamur deryasına gömülüp kalıyor, saplandığı yerden her defasında halatlarla çekilerek kurtarılabilirdi. Maya, Ateş ve Güneş de halatlara asılmak zorundaydılar. Kalın ıslak halatlar, avuçlarının derisini yüzüyordu. Çocuklar gittikçe halsizleşiyorlardı; hem aç hem de susuzdular. Bütün kasları sızlıyordu. Ne mola ne yardım ne de geri dönebilme olanağı bulunuyordu. Yalnızca Kutula'nın haykırdığı emirler, Tanrının cezası bu araba ve her şeyi yumuşatarak çamura dönüştüren korkunç bir yağmur vardı. Ayaklarını sağlam basabilecekleri bir toprak parçası bile yoktu. Sürekli tökezliyor, ayağa kalkmak için çamurda debelenip duruyorlardı. Soğuk çamur, çocukların bedenindeki enerjiyi son damlasına kadar tüketmişti. Gözleri yaşlı Ateş, titremeye başladı. Arkadaşları çocuğa sarılarak onu ısıtmaya çalıştılar. Kiya da burnunu ona yaklaştırdı. Ancak tekrar haykırarak birbirlerinden ayrılmak zorunda kaldılar. Yağmur, acımasızca yüzlerini kamçılıyor, rüzgâr, çılgın uğultusuyla kulakları sağır ediyordu. Zaten iliklerine kadar ıslanmışlardı.

Kutula'nın fırtınayı bastıran isterik haykırışları, herkesi ilerlemeye zorluyor, kimse adama itiraz etmeye cesaret edemiyordu.

O sırada Cengiz Han'ın arabasının tekerleklerinden biri, bir çukura girerek kırıldı. Koca araba tehlikeli bir biçimde yan yatmış, cenaze yana doğru kaymıştı. Az kalsın çamurun içine yuvarlanacaktı. Hizmetkârlardan birkaçı koşup, yan yatan tarafa omuz verdi. Kutula atını cenaze arabasının yanına sürdü. Sonunda o da daha fazla ilerlemenin mümkün olmadığını görebilmişti; en azından bir süreliğine. Öfkeyle kamp yeri kurulmasını emretti.

“Ulu *Köke Tengri* sakinleştiğinde tekerleği onaracağız! Yola o zaman devam ederiz!” diye haykırdı.

Çocuklar, kaskatı kesilmiş parmaklarıyla bu kez de çadırların kurulmasına yardımcı olmak zorundaydılar.

* * *

İşler ancak akşama doğru tamamlanabildi. Yorgunluktan bitap düşmüş çocuklar, kendilerini çadıra atıp tezek yakılan *tulganın* dibine çöktüklerinde cennete girmiş gibi oldular. O anda tanıdık bir ses duyuldu.

“Hey, baksanıza!”

Sesin geldiği yöne döndüklerinde, bir yük arabasının arkasından başını uzatan *Ça'nın* ince silüetini gördüler.

“Sen... sen burada ne arıyorsun?” diye kekeledi Maya.

Ça yanıt vereceğine, eliyle yanına gelmelerini işaret etti. Arabanın arkasında onları kimse göremezdi. Ça da tepeden tırnağa sıvıslık olmuştu. Kızcağız tir tir titriyordu.

“Ordugâhtan kaçtım,” dedi Ça. “Pek zor olmadı. Benimle ilgilenen kimse yok ki. Nasıl fark edecekler?”

Maya, Ça'ya sarılarak, “Geldiğine çok sevindim,” dedi, “ama buranın da pek rahat olmadığını baştan söyleyeyim.”

“Sizi uyarmalıydım,” diye fısıldadı Ça kaygılı bir sesle.

“Kutula için mi?”

Morarmış dudaklarının arasından, “Hem evet, hem hayır!” dedi Ça. Saçından süzülen yağmur suları, yüzünü ıslatıyordu. Başını önüne eğerek, “Nasıl bir tehlikeye atıldığımızın farkında değilsiniz,” diye mırıldandı.

Maya, Güneş ve Ateş, şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Bu kız neden söz ediyordu?

“Aslında şu anda bile ölü sayılırsınız,” dedi Ça, çocukların yüzüne bakarak.

“Ne?”

Ça, başını salladı. “Ölü hakanı son yolculuğuna uğurlayanların hepsi ölmek zorunda. Yasalar böyle emrediyor.”

Çocuklar yutkundular. Ça'nın ne demek istediğini sonunda anlayabilmişlerdi.

“Hakan gömüldükten sonra, muhafızlar hizmetkârların tümünü öldürecekler,” diyerek açıklama yapıyordu Ça. “Sonra da birbirlerini öldürecekler. Son olarak da Kutula kendini öldürecek.”

Güneş anlamamakta direniyordu. “Herkes ölmek zorunda mı? Neden ama?” diye mırıldandı.

Ça, “Ulu hakanımızın huzur içinde yatması için... Mezarını soygunculardan korumak için... Mezar yerini kimsenin bilmemesi gerekiyor,” diye açıkladı. “Bir biçimde cenaze alayına rastlayan herkes ölmek zorundadır.”

Güneş, erzak arabasının tekerleğine yaslandı. Dizleri kesilmiş, üzerine tuhaf bir bitkinlik çökmüştü. İçinden, kendini çamurların arasına atmak ve bir daha kalkmamak geldi. Yalnızca uyumak istiyordu.

Maya, “Peki ama sen neden geri geldin?” diye sordu. “Şimdi senin de hayatın tehlikede!”

Ça, bakışlarını gökyüzüne çevirerek, “Hiçbir şey bilmeden ölme gitmeniz içime sinmedi,” dedi. “Sizi uyarmam gerekiyordu. Siz benim arkadaşlarımsınız. Sizden başka kimsem yok ki...”

“Yine de bunu yapmamalıydın,” diye mırıldandı Maya, kızı sarılarak. Sesi ifadesizdi.

“Evet, belki de...” dedi Ça.

Ateş, ayağa fırlayarak, “Kesin şunu!” diye bağırdı. “Hepimiz çoktan ölmüşüz gibi konuşuyorsunuz ama biz daha ölmedik. Belki bir şansımız daha vardır.”

“Niyetin ne?”

Ateş yanıt vermedi.

Fırar

Kaçmaya niyetlisin galiba,” dedi Güneş, “ama bak, cenaze alayının etrafı nöbetçilerle çevrili!”

“Evet, olabilir,” diye atıldı Ateş. “Ama bu durumda kaybedecek neyimiz var ki? Öyle değil mi? En azından denemeliyiz!”

Güneş başını salladı. “Fazlasıyla tehlikeli. İyisi mi gidip Kutula ile konuşalım. Hakanın mezarının nerede olduğunu kimseye söylemeyeceğimize yemin ederiz.”

Ça, “Saçmalama!” diyerek onun sözünü kesti. “Bir yemin onu etkiler mi sanıyorsun? Sizi hemen öldürtüverir. Şaman acıma nedir bilmez. Onun için bu görev, her şeyin üstünde. Birkaç köle umurunda mı sanıyorsun?”

Durumun ciddiyetini ancak kavrayan Güneş, “Planın ne?” diye sordu Ateşe.

Ateş düşünceli bir tavırla, “Şu ilerideki atı görüyor musunuz?” diye sordu. Eliyle az ilerideki büyük yurt çadırına bağlanmış atı gösteriyordu.

Maya, “Tabii ki,” diye atıldı. “Kutula'nın atı yanılmıyorsa.”

“Aynen!” Ateş'in sesi oldukça sakindi, “ve atın başında nöbetçi yok.”

Sonra planını anlatmaya başladı.

* * *

Az sonra Ateş, yerde sürünerek ata doğru ilerliyordu. Sağ elinde Çanın verdiği bıçak vardı. Arkadaşları erzak arabasının arkasında bekliyor, geleni gideni gözlüyorlardı. Acil durumda ıslık çalarak Ateş'i uyacaklardı.

Ateş, hayvana giderek yaklaşıyordu. Giysileri, yağmur suyunu iyice emerek ağırlaşmıştı ama çocuk soğuğu hissetmiyordu. Planı yolunda giderse, belki Kutula'nın adamlarının elinden kurtulabilirlerdi. Ateş, şanslarının çok düşük olduğunu pekâlâ biliyordu ama denemekten başka çareleri yoktu.

Bir anda altındaki toprak titremeye başladı. Bir atlı ona doğru geliyordu. Aynı anda arkadaşlarının ıslığını duydu ama çok geç kalmışlardı! Ateş, bozkırdaki otların arasına büzüldü. Nal sesleri giderek yaklaşıyordu. Moğol tanrıları, belki onu duyar da yardım ederler diye gökyüzüne bir dua yolladı.

Nal sesleri, yağmurdan yumuşamış toprağı döve döve ona doğru geliyordu. Ateş, bir an yanından hızlı trenin geçtiğini sandı. Nal sesleri zayıflamaya başlamıştı. Atlı yanından geçip gitmişti! Ateş, rahat bir nefes alarak yere uzandı ve sürünmeye devam etti. Sonunda Kutula'nın atına ulaşabilmişti. Başını otların arasından çıkarıp, çevreyi kontrol etti. Atın bağlı olduğu çadırdan tek tük konuşmalar duyuluyordu ama ortada kimseler yoktu. Ateş çok hızlı davrandı ve bıçağıyla ipi bir hamlede kese-

rek ata sıkı bir şaplak indirdi. Aygır şaha kalktıktan sonra, ileriye atılarak dörtnala koşmaya başladı. Anlaşılan serbest kaldığına çok memnun olmuştu. Ateş arkadaşlarına bir işaret yaptı. Bunun üzerine Maya, Kiya, Güneş ve Ça gizlendikleri arabanın arkasından fırlayarak, ona doğru koştular. Aynı anda Ateş de Kutula'nın yurt çadırının girişine gitti.

Nöbetçi, kapıdaki bir çocuk olduğunu görünce şaşırarak, "Ne istiyorsun?" diye sordu.

Ateş, "Kutula'nın atı ipini kopardı!" diye haykırdı.

Nöbetçi arkasına dönüp, içeriye bir şeyler söyledi. Kutula hemen kapıya gelerek, "Çabuk atı geri getirin!" diye bağırdı. "O sıradan bir at değil!"

"Emredersiniz saygıdeğer Kutula!" diye bağırdı Ateş, hafifçe eğilerek. "Hayvanın ne tarafa kaçtığını gördüm. İzin verirseniz arkadaşlarımla hemen gidip atı geri getiririz!"

Şaman, "Hâlâ ne duruyorsun?" diye haykırdı. Sonra da muhafızlara dönerek, "Siz ne bekliyorsunuz?" diye gürlledi. "Çocukların peşinden gidip siz de atımı arayın, çabuk!"

Ateş dönüp, koşmaya hazırlandıysa da Ça onu kolundan çekerek, "Atı yayan izlemeyi düşünmüyorsun herhalde!" diye uyardı. Gülerek, yurdun yakınına bağlanmış atlardan birini çözdü. Şaşırtıcı bir hızla atın üzerine sıçrayıvermişti.

"Ben... ben daha önce hiç ata binmedim," diye mırıldandı Güneş çaresizce.

“Ne? İşte bu hiç aklıma gelmezdi ama ne yapalım... Atla haydi!” diyen Ça, Güneşe elini uzatıp oğlanı atın sırtına çekti.

“İyi ki, binicilik derslerini aksatmamışım,” diyerek sıırıttı Maya. Kiya’yı ceketinin içine sıkıştırdıktan sonra, o da bir atı çözdü.

Ateş, Maya’nın arkasına binerken, “Planımda bu yoktu,” diye mırıldandı. “Ben çıkan karışıklık arasında yayan kaçırız diye düşünmüştüm ama buna da hayır demem...”

Ça atı mahmuzlayarak öne atılmıştı bile. Korku içindeki Güneş, kıza sımsıkı sarıldı. “Böyle olmayacak, böyle olmayacak,” diye söylenirken, attan düşmemeye çalışıyordu.

Çocuklar, nöbetçilerin onları izlemesine kalmadan kampa-tan çıkıvermişlerdi. Önce, gerçekten de Kutula’nın atının kaçtığı yöne doğru ilerledilerse de bir tepeyi döner dönmez, Ça, dosdoğru güneye döndü.

“Hayvanlar da amma yavaş gidiyorlar!” diye mızıldandı.

“Benim için fazla bile!” diye bağırdı Güneş arkasından. Kemikleri şimdiden sızlıyordu.

Maya ile Ateş de yanlarına geldiklerinde, iki at yan yana koşuyordu.

Ça, “Planın gerçekten de iyiymiş,” diyerek Ateş’i kutladı. “Kaçmayı başardık!”

Ateş, “Bizi nereye götürüyorsun?” diye sordu. “Ordos Bölgesi’nden çıkacak mıyız?”

Başını sallayan Ça, arkalarına bir göz atarak, “Hayır, olmaz!” diye bağırdı. “İzleniyoruz. Nöbetçiler numaramızı anlamışlar!”

Sanki kızın dediklerini destekler gibi başlarının dibinden bir ok geçti.

Ça, atın başına doğru yatarak hayvanı mahmuzladı. Ancak at, daha hızlı koşamıyordu. Atlılar onlara giderek yaklaşıyorlardı.

“Bizi yakalayacaklar!” diye haykırdı Maya. “Saklanmamız gerek!”

Güneş, “Bakın az ileride bir koruluk var!” diye bağırdı. “Belki oraya saklanabiliriz!”

Ça atını o yöne sürdü. Koruya daldıklarında atlılarla aralarında yalnızca yüz metre vardı. İlk ağaçlara ulaşır ulaşmaz dizginleri çekerek atı durduran kız, hemen yere atladı. Şaşkın şaşkın bekleyen Güneş’i de bir hamlede aşağı çekerek, atın poposuna bir şaplak attı. Üstündeki ağırlıktan kurtulan at, dört-nala uzaklaştı. Maya ile Ateş de aynısını yaptılar.

Dörtlü, ağaçların arkasına sindi. Hemen hemen aynı anda da atlılar az önce durdukları yere ulaştılar ve şimşek hızıyla yanlarından geçerek binicisiz atların peşlerine düştüler.

“Bu plan da hiç fena değildi doğrusu,” dedi Ateş, Ça’ya.

Güneş, “Kesinlikle,” diyerek arkadaşına katıldı, “ama bu kez de atsız kaldık. Şimdi ne yapacağız?”

Maya, “Önce saklanacak bir yer bulalım,” diye önerdi. “Askerlerin çevirdiğimiz numarayı anlamayacaklarını nereden biliyorsunuz? Her an geri dönebilirler!”

Çanın öncülüğündeki grup, uygun bir yer aramaya başladı. Yağmur hâlâ aynı hızla yağıyordu. Sonunda sık bir çalılığın altına gizlendiler. Hiç değilse buradaki toprak biraz daha kuruydu. Üstlerindeki geniş çalılığın sık yaprakları, dam görevi görüyor, çocukları yağmurdan ve yabancı gözlerden koruyordu.

“Şimdi ne yapacağız?” diye sordu Güneş yine.

Ateş, “Uyuyacağız, öncelikle uyuyacağız,” diye mırıldandı. “Ne yapacağımızı yarın düşünürüz. Önemli olan şu anda güvende olmamız.” Başını kollarına dayayarak gözlerini kapadı. Bir dakika kadar yağmur damlalarının tekdüze sesine kulak verdikten sonra başı önüne düştü. Beş dakika geçmeden diğerleri de uyuyup kalmıştı.

İkinci Koring – Büyük Tabu

Ertesi sabah Kiya, çocukları erkenden uyandırdı. Miyavlayarak birinden diğerine koşuyor, buz kesmiş burnuyla her birini uyandırınca kadar dürtüp duruyordu.

Ateş gerinerek, “Tanrım, amma da acıkmışım!” diye söylendi. Islak giysileriyle geçirdiği geceden sonra, kendini berbat hissediyordu. Çalılığın ardından dikkatle çevreyi taradı ve yağmurun sonunda dinmiş olduğunu görünce, rahat bir nefes aldı.

“Ben de öyle,” diyerek karnını ovuşturdu Maya. “Kahvaltıda ne var? Pastırmalı yumurta mı, tereyağlı ekmek mi? Bir de taze sıkılmış portakal suyu olsaydı...”

“Ne güzel olurdu, değil mi?” diye mırıldandı Güneş. “Bana sorarsanız, yemek hayalleri kuracağımıza, bundan sonra ne yapacağımızı düşünmeliyiz. Sonsuza kadar burada saklanamayız ya!”

Herkesin ayrı bir fikri vardı.

Sonunda Maya, “Bence cenaze alayından fazla uzaklaşmamalıyız,” dedi.

“Nedenmiş o?” diye sordu Ça, ürpererek. “Kutula ile adamlarının elinden kurtulduğunuz için mutlu olduğunuzu sanıyordum!”

Maya, “Elbette öyle,” diye karşılık verdi, “ama hakanın nereye gömüldüğünü öğrenmemiz gerekiyor ve...”

Ateş’le Güneş’in uyarıcı bakışlarıyla kendine gelen Maya, sıkıntıyla alt dudaklarını dişledi. Bakışlarını utançla önüne eğmişti. Şimdi kendilerini ele vermişlerdi işte!

Ateş durumu kurtarmak istercesine, “Şimdi şöyle...” diyerek söze karıştı. “Kutula’nın mezara konacak hazineden bir şeyler çaldığını gördük!”

Ça’nın gözleri şaşkınlıktan fal taşı gibi açılmıştı. “Bu doğru olamaz!”

Ateş, “Ama doğru!” diye üsteledi. “Biz de daha fazlasını çalmasını önlemek istiyoruz. Kafasından neler geçtiğini kim bilebilir ki? O nedenle alayın yakınlarında olmak istiyoruz, anladın mı?”

“Kutula’dan bunu beklemezdim,” diyerek başını iki yana salladı Ça. “Hakanın hazinesine el uzatmaktan daha büyük bir suç olamaz. Hırsızlığa ilişkin kanıtınız var mı?”

“Kanıtımız yok tabii,” diye mırıldandı Maya kırılğan bir sesle, “ama Kutula’nın hırsızlık yaptığını gözlerimle gördüm. Onun sözüne karşılık benimki...”

Ça, “İşte bu kötü,” diye söylendi. “Şimdi ne olacak? Bu

adam çok tehlikelidir. Onu yardım almadan izlemeye kararlı mısınız?”

“Evet,” dedi Maya, kararlı bir tavırla.

Ça içini çekerek, “Tamam, size yardım edeceğim,” dedi. “Hakanın hazinesine ne olduğu umrumda bile değil. O benim hakanım değildi. Halkıma büyük acı verdi ve beni köle olarak kullandı!”

Güneş de cenaze alayını izlemeye pek hevesli değildi. “Kutula bizi bulursa, hiç düşünmeden öldürtür,” dedi.

Ağzına aldığı bir ot parçasını çiğneyen Maya, “O zaman biz de yakalanmamaya bakarız,” diye mırıldandı.

Güneş, buna karşılık homurdandı. Cenaze alayına yaklaşma fikri, hiç hoşuna gitmemişti. Diğer yandan, Cengiz Han'ın nereye gömüleceğini o da çok merak ediyordu. Bu nedenle alayı gözden kaybetmemeleri gerektiğinin elbette farkındaydı.

Maya, “O zaman durum açıklığa kavuşmuş oluyor,” diyerek olayı sonuca bağladı. Hâlâ otu çiğnemekteydi. “Gerçekten de kurt gibi acıktım,” diye söylendi. “Yiyecek bir şeyler bulamazsak koyun gibi otlamaya başlayacağım!”

Ça koruluğun içinde gözden kayboldu. Kısa bir süre sonra elinde birkaç kök parçası, mantar ve biraz da yosunla geri döndü.

Güneş yüzünü buruşturarak, “Bunları yemeyeceğiz herhalde,” diye mırıldandı.

Ça sırttı. “Beğenmediysen daha yenilebilir bir şeyler bul o zaman,” diyerek, ağzına bir mantar attı.

* * *

Midelerine bir şeyler giren ve açlıkları biraz yatışan çocuklar, yarım saat kadar sonra bir tepeye uzanmış, Kutula'nın kampını gözetliyorlardı. Cenaze alayının toplanmakta olduğu anlaşılıyordu. Kısa bir süre sonra da alay, ağır ağır hareket eden bir solucan gibi ilerlemeye başladı. Toprak hâlâ çamurlu olduğundan yavaş hareket ediyordu. Bu sayede çocuklar, Ulu Hakan'ın son yolculuğunu izlemekte fazla zorlanmadılar.

Şaman her zamanki gibi atını, cenaze arabasının hemen yanında sürüyordu. Emirleri, alayın üzerinde bir kırbaç etkisi yaratıyordu. Bir, iki kilometre sonra alay, nehir kıyısında ilerlemeye başladı. Huang-Ho, hâlâ durulmamıştı. Nehir, tıpkı bir gün önceki gibi çağıldayarak akıyordu. Cenaze alayının rahatça karşıya geçebileceği bir sıklık görünmüyordu bile.

Bu sırada yağmur yeniden başlamıştı. Önce ince ince çiselemişse de kısa süre sonra yine hızını arttırmıştı. Sular her yanı kaplamış, ortalık tam bir bataklığa dönüşmüştü. Cenaze alayı ne ileri ne de geri gidebiliyordu.

Maya, “Bakalım Kutula bu kez ne yapacak?” diye bağırdı. Kiyayı yine ceketinin içine sokmuştu. Ceketin yakasından hafifçe başını uzatan hayvanın yalnızca burnu, kocaman yeşil gözleri ve sipsivri kulakları görünüyordu. Çocuklar, Kutula'nın

cenaze arabasının üstüne çıktığını görebiliyorlardı. Herkes arabanın çevresinde toplanmıştı.

“Şaman bir konuşma yapacak galiba,” dedi Ateş, elini yağmura karşı siper ederek. Sonra arkadaşlarını dürtüp, cenaze alayına yaklaşmak istediğini belirtti. Diğerleri istemeden de olsa onu izlediler.

Kiya da Maya'nın ceketinden dışarı fırlamış, Ateş'i bile geçip, en öne yerleşmişti. Kuyruğunun bir çita gibi dimdik durması, onun da heyecanlandığını gösteriyordu. Kuyruk, bu haliyle buluşuk fırçasına benziyordu. Kedi önlerine düşüp, çocukları alayın oldukça yakınındaki bir tepeciğe kadar götürdü. Tepenin üstünde hem konuşmaları duyabilecek hem de gizlenebileceklerdi.

O sırada Kutula'nın, “...söylüyorum işte, bu bir işaret,” dediğini duydular. “Tanrılar bize bir işaret verdi! Bu işareti doğru yorumlamak bize bağlı, yüce *Köke Tengri* adına!” Sözlerine ara verip, etrafını çevreleyen kalabalığa soğuk bir bakış attı.

“Ne yapmalıyız?” diye bağırdı birisi. “Tanrılarla konuşan sensin, Kutula!”

Şaman bakışlarını ufka çevirdi. Yüzü bir anda incelmışti. Sırtında inanılmaz bir ağırlık taşıyormuş gibi görünüyordu ama gözlerinde bir ateş vardı. Adam hiçbir şey söylemedi.

Hizmetkârlardan biri, “Söyle bize Kutula!” diye bağır-

di. “Yoksa bize bu işareti veren Ulu Hakan’ın ruhu mu? Daha fazla ilerlemeyelim diye bu yağmuru hakanımız mı başlattı?”

“Evet, yoksa hakanımız bize daha fazla ilerlemek istemediğini mi anlatmaya çalışıyor?” diye haykırdı başka bir asker. “Hemen şimdi burada mı gömülmek istiyor?”

Şaman öfkeli bir el hareketiyle adamları susturdu. “Susun! Tepelere gidip tanrılarla konuşacağım. Bizden ne istediklerini ancak ondan sonra söyleyebilirim. Şimdi beni yalnız bırakın!”

Kalabalık saygıyla geri çekildi. Kutula da arabadan atladı. Birisi davulunu getirdi. Şaman, davulu alarak tepelere doğru koşmaya başladı. Eyvah! Tam da çocukların olduğu tepeye doğru ilerliyordu! Çocuklar neye uğradıklarını şaşırmışlardı. Geri çekilecek, kaçacak zamanları yoktu. Ancak tepenin üstüne büzülebildiler. Herkes bir kaya parçası gibi yere yapışmış, iyice küçülmeye çalışıyordu. Yüksek sesle dualar okuyarak koşan Kutula, bir rüzgâr gibi tepenin dibinden geçti. Çocukları fark etmemişti.

Sapsarı kesilen çocuklar, birbirlerine baktılar.

Güneş, “Bu herifin tanrılarla ne konuşacağını gerçekten merak ediyorum,” diye söylenerek, kapıldığı panikten sıyrılmaya çalıştı. “Eminim bu da numaralarından biridir.”

“Yo, hayır!” diye karşı çıktı Ça. “Kutula tanrılarla konuşabiliyor. Bunu birçok kez kanıtladı.”

Güneş, kıza yanıt vermemeyi yeğlemişti.

Maya, “Şimdi ne olacak? Buraya kök salmaya mı niyetlisiniz?” diye atıldı. “Haydi, fark ettirmeden Kutula’yı izleyelim.”

Şaman hâlâ tepelere doğru koşuyordu. Engebeli arazide onu gözden kaybetmek istemeyen çocuklar, adamla aralarında yalnızca elli metre ara bıraktılar. Ne var ki, çamurlu toprakta bıraktığı izler, görülmeyecek gibi değildi. Kutula’yı rahatça izleyebiliyorlardı.

Kutula, sonunda yüksek bir tepeye tırmanmaya başlamıştı. Üzerindeki uzun pelerin sayesinde ince uzun bedeni, kanatlarını açmış gizemli, siyah bir kuşu andırıyordu.

Bu manzaradan ürken Güneş, ölümün habercisi, diye düşündü ve arkadaşlarıyla birlikte bir oyuğa gizlendi.

Pelerinini çıkarmış olan Kutula, şimdi de gömleğini çıkarıyordu. Soğuk yağmur, çıplak bedenine bir kırbaç gibi çarpıyordu. Şaman, çıplak kollarını gökyüzüne doğru uzatarak, bir şarkı söylemeye başladı. Hiç ara vermeksizin, sürekli aynı satırı yineleyip duruyordu. Sesi önce bir haykırışa, sonra da tiz bir çığlığa dönüştü.

Şamanın bedeni – önce yavaş yavaş, sonra hızlanarak – ileri geri sallanıyordu. Adam kendini kaybetmiş gibiydi. En sonunda tırnaklarıyla göğsünü tırmalamaya başladı. Bedeninden süzülen yağmur suları arasında ince, kanlı çizgiler belirmişti. Bir anda dizlerinin üstüne çöktü. Kolları kırılmış gibi iki yanından

sarkıyordu. Şarkı söyleyen sesi giderek alçaldı ve sustu. Artık yalnızca yağmurun sesi duyuluyordu. Şaman, birkaç dakika öylece durduktan sonra, bir rüyadan uyanmış gibi doğruluyordu. Sonra mekanik hareketlerle giyinerek, adamlarının bulunduğu yere doğru yürümeye başladı. Oyuğa gizlenen çocukları, bu kez de fark etmemişti.

* * *

Kutula cenaze alayına ulaştığında, adamlar yine etrafını sardılar. Çocuklar da eski yerlerine yerleşerek, gözetlemeyi sürdürdüler.

Şaman, “Tanrılarla konuştum,” diyerek söze başladı. Sesi yorgun, hatta bitkin çıkıyordu. Herkes gözünü şamana dikmiş, çıt çıkarmadan onu dinliyordu. “Önce ne anlatmak istediklerini anlamadım. *Etügen Eke*’nin yanında çok gürültü vardı. Ama sonra çok net bir ses duydum. Şunu bilin ki o ses, öyle herhangi bir ses değildi!” Kutula bir müddet susarak, herkesin iyice heyecanlanmasını sağlamıştı. Bakışlarını emrindekilerin üzerinde dolaştırdıktan sonra, “İşte böyle...” dedi. “Kesinlikle sıradan bir ses değildi... O ses, ulu hakanımızın sesiydi!”

Kalabalıktan bir uğultu yükseldi.

Şaman, “Evet!” diye haykırdı. “Benimle konuşan, eşsiz Cengiz Han’ın ruhuydu! Ve bana ne söyledi, biliyor musunuz?” Kutula susmuş, gergin sessizliğin tadını çıkarıyordu.

“Söyle bize Kutula!”

“Hanımız bu tepelerin arasına gömülmek istiyor; hem de hazinesiyle birlikte. Yağmur bir rastlantı değilmiş. Huang-Ho ırmağının köpürerek akması ve geçit vermeyişi de bundan.” Şaman birkaç kez başını salladı. “Bunların tümü, ancak şimdi anlam verebildiğim işaretler. Bunlar hakanın gücüyle olan şeyler. Yağmuru yağdıran da nehri taşıyıp her yeri sel bastıran da o.”

Kalabalıktan sesler yükselince, Şaman elini kaldırarak kalabalığı susturdu.

“Biz de ulu hakanımızın isteğine boyun eğerek, onu buraya gömeceğiz,” dedi. “Tepelerde mezar olmaya çok uygun mağaralar var. Çünkü yüce hakanımızı son yolculuğuna yalnızca tüm saygı ve sevgimizle değil, aynı zamanda eşsiz hazinesiyle uğurlayacağız. Mezarının yerini kimse bulamamalı!”

Herkes başıyla onu onayladı. Çocuklar mutlulukla birbirlerine baktılar. Maceranın sonuna gelmişlerdi.

Kutulu'nun sesi, soğuk ve acımasızdı. “Hakanımızın bedeninin huzur içinde yatacağı bu yer, *Ikh Koring*, kutsal tabu olacak. Bu yeri bilen herkes ölecek. Bu bilgiye sahip olan kimsenin hayatta kalmaması gerekiyor. Hazır mısınız?”

Adamlar sağ yumruklarını havaya kaldırıp aynı anda, “Evet!” diye haykırdılar.

“Ayrıca bu yolculukta karşımıza çıkan, yolu hakanın son yolculuğuyla kesişen herkesi de öldüreceğiz,” diye sözlerine de-

vam etti Kutula. “Böylece onlar da öbür dünyada hakanımızın hizmetkârı olma şerefini kazanacaklar!”

Güneş alnını soğuk kayaya dayayarak, “Bu nasıl bir çılgınlık?” diye mırıldandı. Olanlara bir türlü inanamıyordu.

Bu arada Kutula, yeni emirler yağdırmaya başlamıştı. Cengiz Han, bataklığa dönmüş toprakta daha kolay hareket ettirilebilecek küçük bir arabaya alındı. Hazine de birkaç küçük arabaya bölündü. Ondan sonra alay, her zamanki yolundan ayrılarak doğuya döndü. Askerlerle hizmetkârlar bütün gün yürüdüler. Dört çocukla kedi de peşlerinden...

Sonunda yağmur durdu ve bozkırlarda güneş parlamaya başladı. Arazinin yapısı, giderek değişiyordu. Çalılarla kaplı tepeler yerini, kireçtaşından oluşan kayalık bir bölgeye bıraktı. Az ötede yükselen yalçın dağların zirveleri, bulutların arasında kayboluyordu.

Ateş, “Şuraya bakın!” diyerek arkadaşlarının dikkatini çekti. “Burada sayısız mağara var.”

“Gerçekten de öyle,” diye mırıldandı Güneş. “Size bir şey söyleyeyim mi? Burası bana çok tanıdık geldi.”

Maya şaşırmıştı. “Herhalde şey demek istiyor değilsin, şey...”

Ça'nın onu duyamayacağı kadar alçak sesle konuşan Güneş, “Tam da onu diyorum,” diye fısıldadı. “Maceramızın başında buraya indiğimizden eminim. Burası Ordos Bölgesi!”

Ça, “Hey! Siz orada ne fısıldaşıyorsunuz öyle?” diye seslendi.

Güneş aceleyle, “Hiçbir şey,” diyerek konuyu değiştirmeye çalıştı. “O tatlı mantarlardan daha var mı?”

“Evet,” diye yanıtladı Ça. “Ayrıca geceleyecek bir yer bulmamız gerekiyor. Hava kararıyor. Hem bakın, cenaze alayı da durdu!”

Çocuklar, Kutula'nın adamlarının çadırları kurmaya başladıklarını gördüler.

“Bir çadır için neler vermezdim,” diye mırıldandı Ça usulca. Sonra rüzgârdan korunaklı bir oyuk bularak içine yerleşti.

“Haydi, siz de gelin!” diyerek arkadaşlarına seslendi. “Geceyi burada geçirebiliriz.”

Maya, Güneş, Ateş ile Kiya da kızın yanına yerleştiler ve ellerinde kalan yiyeceği paylaştılar. Kiya, payına düşeni küçümseyen gözlerle süzdükten sonra, hızlı adımlarla koşarak kayaların arasında gözden kayboldu. Az sonra tiz bir çığlık duyuldu. Kedinin bir fare yakaladığı belliydi.

Maya yorgun bir gülümsemeye, “Kiya'nın işi iş,” dedi. “Her yerde yiyecek bir şey bulabiliyor.”

“Böyle giderse ben de yakında fare avına çıkacağım,” diye söylendi Ateş, midesi hâlâ gurulduyordu.

Ça, “Cengiz Han da yarın mutlaka gömülür,” dedi. “Her şey yolunda gider ve kimse hazineyi çalmaya kalkışmazsa, bizim işimiz de sona ermiş olur. O zaman daha fazla saklanmamıza

gerek kalmaz. Ancak mezarın yerini bildiğimizi kimse öğrenmemeli. İşte o zaman öldük demektir.” Çanın sesi çok kaygılı çıkıyordu.

Kız, “Kim bilir, belki bizi de aralarına alacak bir *yasun* bulabiliriz,” diyerek, bakışlarını yıldızların belirmeye başladığı gökyüzüne çevirdi.

Maya, gözleri yaşlı Moğol kızını ilgiyle izliyordu.

Bir kolunu Çanın zayıf omzuna atıp dikkatle, “Aileni düşünüyorsun, değil mi?” diye sordu.

“Hepsinin öldüğüne eminim,” diyerek yutkundu Ça. “Uçsuz bucaksız gökyüzünde, ulu *Köke Tengri*’nin yanındalar. O, onlara kol kanat gerecektir. Belki şimdi daha mutludurlar.” Kız, ellerini birleştirerek bir dua okumaya başladı. Maya, ince bedene sıkıca sarılarak yüzünü kızın omzuna dayadı.

Garip Sessizlik

Dağ zirvelerinin arasından ağır ağır yükselmeye başlayan güneş, gri kayalığı soluk pembe renge boyamıştı. Dağlık bölgede derin bir sessizlik hâkimdi.

İlk uyanan Güneş oldu. Ortalık biraz fazla sessiz, diye düşündü. Aslında yakındaki kamptan bardak, çanak sesleri geliyor olmalıydı. Hiçbir ses duyulmasa bile, Kutula'nın emirleri ya da atların kişnemeleri duyulurdu. Güneş huzursuzca yerinden kalkıp, tepenin ucuna ilerledi.

İçindeki huzursuzluğun nedeni anlaşılmıştı. Kamp yeri bomboştu. Güneş irkilerek, elinden geldiğince uzağa bakmaya çalıştı. Hiç kimseyi göremiyordu. Cenaze alayı yok olmuştu. Ne Kutula ne askerlerle hizmetçiler ne hayvanlarla arabalar ne de hakanın cesedi vardı. Bu nasıl olmuştu? Kendi kendine söylenerek arkadaşlarının yanına döndü ve onları uyandırdı.

Maya uyku sersemi, "Peki ama nereye gitmişler?" diye mırıldandı.

“Biz burada horuldarken, toplanıp gitmişler işte,” dedi Ateş öfkeyle. “Nasil duymadık anlayamıyorum. Ölü gibi uyumuş olmalıyız. Her neyse, belki izlerini bulabiliriz.”

Çocuklar koşarak Kutula'nın bir önceki gece kampı kurdu-
duğu yere indiler.

Ateş, “İşte!” diye bağırdı. “Bakın, burada tekerleklerin bıraktığı oyuklar var. Bunlar da nal izleri!”

Çocuklar izleri bir kilometre kadar takip ettiler.

“Ateş kokusu alıyorum,” diye bağırdı Ça birden.

Koku giderek artıyordu. Bir tepenin yamacını döndüklerinde, çok sayıda arabanın kömür olmuş kalıntılarıyla karşılaştılar.

Maya, gördüklerine bir anlam verememişti. “Arabaları yakmışlar,” diye mırıldandı. “Bu da ne demek oluyor?”

“Benim düşünceme göre,” dedi Ça, “Kutula, Hanı önceki gece gömdürmüş olmalı.”

Çocuklar, kıza şaşkınlıkla bakakalmışlardı. “Ne? Buraya mı?”

“Pek sanmıyorum. Kutula asla bu kadar dikkatsiz davranmaz,” diyerek gülümsedi Ça. “Hanı buraya gömdürseydi, herkes mezarı kolayca bulurdu. Yalnızca yük arabalarını yakmışlardır. Onlara gereksinimleri kalmamıştı ki...”

Güneş, yanıtın ne olacağını bildiği halde, “Ne demek istiyorsun?” diye sordu.

“Hepsi öldüler,” dedi Ça sakın bir sesle. “Hizmetkârlar, askerler, Kutula... hepsi.”

Durumu bir türlü kabullenemeyen Güneş, “Buna asla inanamam!” diye bağırdı. “Kutula ile adamları buralarda bir yerlerde olmalılar.”

“Ama o zaman neden bütün arabaları yakınsınlar ki?”

“Çünkü... çünkü...” Güneş alnını ovuşturarak mantıklı bir yanıt aradı. “Belki de arabalar bozulmuştur. Diğerleriyle gitmişlerdir.”

Kimseden ses çıkmadı. Söylediklerinin mantıklı olmadığını Güneş de biliyordu. Arkadaşları ona katılmıyorlardı. Güneş bunun için arkadaşlarını suçlayamazdı. Düşüncesini kendi bile beğenmemiştir.

Ça yanlarından ayrılarak, etrafı incelemeye başladı. Birden yere eğilerek arkadaşlarına seslendi. “Buraya gelin!”

Çocuklar yanına gittiklerinde, “Şuna bakın!” dedi Ça.

Ateş yere eğilince, bir taşın üzerinde koyu renkli bir leke gördü. Ça’ya bakarak, “Kan lekesi mi?” diye sordu.

Kız başıyla onu onayladı. “Şurada, az ileride bir damla daha var. Bakın burada da...”

Kurumaya yüz tutmuş, irili ufaklı koyu renkli kan izleri, onları bir mağaraya kadar götürdü.

Gözleri karanlığa alışan Güneş, “Aman Tanrım!” diye bir çığlık attı. Her taraf hayvan leşleriyle doluydu. Atlar, develer, koyunlar...

Maya, “İnsanlar!” diye bağırdı. “Peki bütün insanlar neredeler?”

Kimseden çıt çıkmadı. Ortalık çok sessizdi. Maya dehşetle dizlerinin üstüne çöktü. Kiya yanına koşup, teselli etmek istercesine burnunu kıza sürttü. Derin düşüncelere gömülen Maya, Kiya’yı kucağına alarak kediyi okşamaya başladı. Elleri titriyordu. Hafifçe miyavlayan Kiya, gizemli bakışlarını Maya’ya dikmişti.

“Bu bir kâbus,” dedi Maya. “Herhalde rüya görüyorum ve az sonra uyanacağım.”

Korkunç gerçeği hâlâ kabullenemeyen Güneş, “Hizmetkârlarla askerlerin tümünün öldüğünden emin olamayız,” diye mırıldandı. “Hakanın burada gömüldüğü de kesin değil.”

Ateş kendini toparlamaya çalıştı. Varsayımlarla kaybedecek zaman yoktu. Gerçeği öğrenmek zorundaydılar.

“Gelin de şu araba kalıntılarına bir daha bakalım,” diye önerdi. “Cenaze arabasını tanırız herhalde.”

“Evet, eğer Kutula onu da yaktırmışsa, Cengiz Han’ın buralarda bir yere gömüldüğüne kesin gözüyle bakabiliriz,” diyen Maya, Ateş’in düşüncesini destekledi.

Kısa süre sonra şüpheye yer kalmamıştı. Kömür olmuş kalıntıların arasında ölü hakanı taşıyan devasa arabanın tekerleklerini buldular.

Maya, “Demek gerçekten buralarda bir yerlere gömmüşler,” diye fısıldadı. Bakışları dağlık bölgeyi tarıyordu, “ama tam olarak nereye?”

“Herhalde Şu mağaralardan birine,” dedi Güneş.

Maya'nın yüzünde alaylı bir gülümseme belir-di. “yle de, hangisine? Burada yüzlerce mağara var.”

Güneş omuz silkerek, “Kutula geriye bir harita bira-cak değil herhalde,” diye söylendi. “Aslına bakarsan askerler-le hizmetkârların akıbetini daha çok merak ediyorum. Tabii Kutula'ninkini de.”

Ateş, “Hiçbir iz bırakmadan yok olmuş gibiler,” dedi. “Bu kadar kişi buhar olup umadı ya! lmŐ de hayatta da olabilir-ler.” Gerçeği bilememek, onu mutlu ediyordu sanki.

a, “Hepsi ölmüŐtür bence,” dedi. “Kutula bunu açıkça söyledi.”

“Kesin olarak bilmiyoruz ama, hay aksi!” diye haykırdı Ateş.

“Tamam, bağırma!” dedi a, Ateşe korku dolu gözlerle ba-kıyordu.

Ateş elini kaldırarak, “zr dilerim,” diye mırıldandı. “Sana bağırmak istemezdim ama gerçekten gördüklerimize yoęunlaŐalım, varsayımlara değil. Yoksa aklımızı oynataca-đız!”

“Haklısın,” dedi Maya. “Gerçeklere bağlı kalmalıyız. Haka-nın buralarda bir yere gömüldüğünü kabul etmek durumunda-yız. Bence mezarı arayalım.”

Güneş dudağını ısır-dı. “ok güzel de, nereden baŐlayacađız?”

“Bunu ben de bilmiyorum,” diye karşılık verdi Maya,

“ama en azından bir denemek istiyorum.” Güneşe yaklaşıarak, “Bunun için buradayız, öyle değil mi?” diye fısıldadı kulağına.

Güneş sessizce başını salladı.

Ça, Maya'nın önüne dikilerek, “Bunu neden yapmak istiyorsun, anlamıyorum,” dedi. “Ölüleri rahatsız edemezsin! Bu hepimize kötü şans getirir!”

“Öyle bir niyetim yok,” dedi Maya gülümseyerek, “ama ya Kutula yaşıyorsa ve hakanın hazinesini çaldıysa? Bunu bir kontrol etmemiz gerekmez mi?”

Ça, sinirli bir tavırla saçlarını çekiştiriyordu. Kendiyle mücadeleye ettiği belliydi.

Sonunda, “Pekâlâ,” diye mırıldandı. “Sizinle kalıyorum. Tanrılar beni bağışlasın!”

“İyi,” dedi Maya, rahatlayarak. “İçimizde en iyi iz süren sensin. Nereden başlayalım dersin?”

Ça, kararsız bir tavırla bakışlarını dağlık bölgede gezdirdi.

O zamana kadar kulaklarını dikmekten ve meraklı gözlerle çevresini incelemekten başka bir şey yapmayan Kiya, işi ona bırakmadı. Zarif bir hareketle Maya'nın kucağından atlayıp, dik bir kayaya doğru koşmaya başladı. Çocuklar da peşinden...

Duvar gibi yükselen kayanın önüne geldiklerinde, taşın boydan boya çatlak olduğunu gördüler. Derin yarık dar olmasına karşın, arasından geçilebilecek kadar genişti.

“Ne diyorsunuz?” diye mırıldandı Güneş şüpheyle. “Giriyor muyuz?”

Maya, “Elbette!” diyerek yarığa yöneliverdi.

O sırada, “O kadar acele etmeyin bakalım!” dedi tanıdık bir erkek sesi. Çocuklar yıldırım hızıyla arkalarına döndüler ve oldukları yerde kalakaldılar.

Tanıdık Biri

Köle tüccarı Mangu, “Sizi yeniden görmek ne güzel,” dedi. Adam yalnızca birkaç metre arkalarında durmuş, gülerek onlara bakıyordu.

“Ya, işte böyle...” dedi Mangu sohbet edercesine. “Dünya küçük... ama sanırım bu kez sizinle aynı şeyin peşindeyiz.”

Maya, yine dilini tutamayarak, “Hiç sanmıyorum,” diye karşılık verdi sert sert. “Senin tek amacın, her zamanki gibi hırsızlık ve insan ticareti.”

Mangu’nun yüzündeki gülümseme silindi.

Adamlarından biri, “Şu sivri dilli veledi geberteyim mi?” diye sordu.

“Hayır, şimdilik yaşaması gerekiyor,” dedi Mangu, çocuklara dönerek. “Cengiz Han’ın cenaze alayını benim gibi siz de izlediniz. *Manakan** adına! En az benim kadar siz de hazine avına çıkmışsınız işte! Sizden bunu beklemezdim doğrusu.”

Çocuklar ses çıkarmadılar. Maya usulca geriye bir adım ata-

*Av Tanrısı. (Ç.N.)

rak, sırtını çatlağa yasladı. Şuradan hemen içeri süzülürseler, köle tüccarının elinden kurtulabilirler miydi acaba? Yoksa atılan oklarla bir anda kevgire mi dönerlerdi?

“Kıpırdama!” diye gürlledi Mangu kızın aklını okumuşçasına. “Bir adım daha atarsan ölürsün!”

Maya, başını sallayarak anladığını belirtti.

Mangu, “Ne diyorduk?” diye devam etti sözlerine. “Siz de cenaze alayını bir an olsun gözden kaybetmediniz. Tıpkı benim gibi. Sonra ne oldu? Çatlak Kutula, hakanı buralardaki bir mağaraya gecenin bir yarısı gömmeye karar verdi. Bunu fark edemediğimizi itiraf etmek zorundayım. Bu konuda benden bir adım önde olduğunuzu sanıyorum.”

Çocuklar, şaşkınlıkla bakiştılar. Bu adam ne demeye çalışıyordu?

Mangu sakın bir sesle, “Siz hakanın nereye gömüldüğünü biliyor olmalısınız. Ne de olsa Cengiz Han’ı son yolculuğuna uğurlayan hizmetkârlardansınız,” dedi. “Askerlerin keskin kılıçlarından kurtulmayı nasıl başardığınızı bilmiyorum ama nasıl olmuşsa olmuş işte. Mezarın... ve hazinenin yerini siz biliyorsunuz, yalnızca siz!”

“Hayır, biz de bilmiyoruz!” diye bağıştılar çocuklar hep bir ağızdan.

Mangu gürlütülü bir kahkaha patlatarak, “Buna inanmamı beklemiyorsunuz herhalde!” dedi.

“Ama gerçekten öyle!” diye bağırdı Maya nefretle.

Köle tüccarı elini sallayarak, “Bana palavra atma,” dedi. “Ama oldukça yaratıcı olduğun su götürmez bir gerçek. Belirli durumlarda çok işe yarayabilirsin. Seni haremime katma konusunu bir kez daha düşünmeliyim sanırım!”

“Asla!”

Mangu, işaret parmağını dudağına dokundurarak, “Çok zengin bir adam olduğumda fikrini değiştirirsin belki,” dedi. Adamlarının ters bakışlarını görünce “...yani çok zengin olduğun...muzda, demek istedim elbette,” diyerek düzeltti. “Köleleri getirin! Burada kamp kuracağız. Sonra da dört kahramanımız bizi hazineye götürecektir.”

Adamlardan ikisi yanlarından ayrıldı. Bu arada Güneş kayalık araziye tararken, bir anda öylece kalakaldı. Yukarıdaki mağaralardan biri, ona oldukça tanıdık gelmişti. Bir daha baktı. Evet, karıştırılacak gibi değildi. O mağara, Tempus’un onları Cengiz Han’ın dünyasına fırlattığı noktaydı! Güneş hafızasını yokladı; Maya’nın dediği gibi, “iki dişi olan oval ağız”dı bu.

Güneş, keşfini tam arkadaşlarına anlatacakken, Mangu’nun iki adamı, on savaşçıyla birlikte geri döndüler. Yanlarında, birkaç yük hayvanıyla iki büyük, iki de çocuk olmak üzere dört de köle vardı.

Güneş, erkek kölenin, maceralarının başında tanıştığı Ali olduğunu anımsadı. Genç adam elini kaldırarak selam vermek üzereyken, “Anne! Baba!” diye bir çığlık duyuldu.

Ça, küçük gruba doğru koşarak kendini adamın kollarına attı. Kadınla diğer çocuklar da onlara sarılmış, hep birlikte kocaman bir sevgi yumağı oluşturmuşlardı.

Maya, Güneş ve Ateş, ağızları açık manzarayı izliyorlardı. “Ça ailesinin öldüğünü sanıyordu. Şu işe bakın!” diye mırıldandı Ateş şaşkınlıkla.

Mangu'nun adamları bile aileyi ayırmaya çalışmamışlardı. Kıpırdamadan duruyor ve utanç içinde başka taraflara bakıyorlardı. Ça, annesi, babası ve kardeşleriyle sarmaş dolaştı.

Güneş neşeyle, “Ça'nın adına çok sevindim,” dedi. “Bu ki-min aklına gelirdi ki!”

Başını sallayan Maya, Kiya'yı kucağına almış, sırtını okşuyordu. Kedi keyifle mırıldadı. Maya bakışlarını bulutsuz gökyüzüne çevirmişti. Eğer şu ulu *Köke Tengri* gerçekten de varsa, umarım bundan böyle bu aileye kol kanat gerer ve bir daha ayrılımlarına izin vermez, diye düşündü.

Mangu, “Yeter artık!” diyerek Maya'nın düşüncelerini böldü. “Bu kadar tiyatro yeter!” Birkaç adımda ailenin yanına giderek, Ça'yı babasının kollarından söküp aldı.

“Seni pislik!” diye haykırdı Maya. “Bırak onu!”

Mangu bir ıslık çalarak, “Şuna bakın!” dedi. “Gerçekten etkileyici!”

Maya, “Sen şimdi görürsün!” diyerek Mangu'ya saldırmaya kalktı ama Ateş ona engel oldu.

“Sakin ol!” diye fısıldadı çocuk, dişlerinin arasından. “Bu sana bir şey kazandırmaz. Sınırlarımıza hâkim olmalıyız, yoksa işler iyice kötüye gidecek!”

Maya ister istemez boyun eğdi. Ateş’in haklı olduğunu o da biliyordu. “Tamam,” diye mırıldandı. “Sakin olmaya çalışacağım ama Mangu’nun yanında sakın olmak hiç kolay değil.”

“Seninle aynı fikirdeyim,” dedi Ateş.

Köle tüccarı, bir kayanın üstüne çıkarak, “Bu iç parçalayan kavuşma sahnesi de sona erdiğine göre işimize bakabiliriz,” diye seslendi. Adam, pis pis sırıtıyordu. “Dostlarımız şimdi bize Cengiz Han’ın mezarının nerede olduğunu gösterecekler.”

Maya, “Ne yazık ki, nerede olduğunu biz de bilmiyoruz!” diye bağırdı.

“Ama sen de çok inatçısın, güzelim,” diyerek, kıza öfkeli bir bakış attı Mangu. “Tıpkı benim sevgili devem gibi! Güzel ama inanılmaz inatçı.”

Maya gözlerini devirerek, “Şuna bakın, neler söylüyor?” diye hırsla söylendi. “Beni bir deveye benzetti!”

“Ama en sevdiğim deve,” diye düzeltti Mangu. “Neyse, ne fark eder ki? Umarım arkadaşların senden daha akıllıdırlar.” Şık bir hareketle palasını kınından çıkarttı ve başının üstünde çevirerek, “Hemen işe koyulmazsanız sizi tanrıların yanına gönderirim,” diye tısladı. “Beni anladınız mı?”

Mangu, insanın kanını donduran bakışlarla çocukları teker teker süzdü. Onları ürkütmeyi başarmıştı. Öfkeli bakışlarını Güneşe çevirdiğinde, çocuk bir adım öne çıktı.

Sanki dünyanın en kolay işiymiş gibi, “Tamam, size mezarı göstereceğiz,” dedi. Arkadaşlarının şaşkın bakışlarını yanıtızsız bıraktı çünkü bir planı vardı.

Mağara

“İyi fikir! Sonunda biriniz akıllı çıktı!” dedi Mangü. “Daha fazla oyalanmayalım o zaman. Delikanlı önden gidiyor!” Sahte bir sevecenlikle Güneş’in omzuna dokundu.

Güneş yürümeye başladı. Biraz arayı açınca da önüne çıkan ilk mağaraya daldı. Kalbi gümbür gümbür atıyordu. Kısa süre sonra arkadaşları da ona yetiştiler. Kiya yine Maya’nın ceketinin içindeki yerini almıştı.

“Aklından neler geçiyor?” diye sordu Maya öfkeyle.

“Gayet basit. Bu mağaraların arasında izimizi kaybettirmek! Eve dönmemizi sağlayacak olan mağara, buraya çok yakın. Daha demin fark ettim.”

“Gerçekten mi?” diye atıldı Ateş, sevinerek.

Güneş, “Bağırma,” diye fısıldadı. “Evet, az önce gördüm. Hatırlamaya çalışın, bizim mağara gerçek bir labirentin parçasıydı.”

Maya sırtıtarak, “Orada iyice gizlenebiliriz, desene!” diye mırıldandı. “Sıkı bir plan yapmışsın doğrusu.”

Güneş, “Olabilir ama önce Mangu ve adamlarıyla aramıza mesafe koymalıyız,” diyerek kızı frenlemeye çalıştı.

O sırada adamlarıyla birlikte mağaranın girişinde beliren Mangu, “Hey, bu ne acele?!” diye gürledi.

Çocuklar itiraz etmeden onları beklediler.

Mangu onlara yetişince, “Bekleyin biraz!” diye bağırdı ve adamlarına meşale getirmelerini emretti.

Az sonra mağaranın duvarlarında meşalelerin alevleri yanıyordu. İçerisi oldukça gizemli görünüyordu.

Mangu, “Şu ileride dağın içine doğru ilerleyen bir geçit görünüyor,” dedi. “Mezara giden yol orası mı yoksa?”

Güneş kararsızlıkla dudağını ısırarak, “Sanırım öyle,” diye mırıldandı.

Köle tüccarı, öfkeyle Güneş’in omzunu kavrayıp, delici bakışlarla çocuğu süzdü. “Ne sandığın umurumda bile değil! Ne biliyorsan onu söyle!” diye bağırdı. “Ve numara istemiyorum, anlaşıldı mı?”

Güneş’in beti benzi atmıştı. “Evet, mezara oradan gidiliyor,” dedi. Geçidin çıkmaz olmaması için dua ediyordu.

“Yürü bakalım!” diye emretti Mangu ve meşaleyi çocuğun eline tutuşturdu.

Güneş sendeleyerek ilerlerken, bir yandan da hızla düşünüyordu. En kısa zamanda Mangu ve adamlarıyla arayı açmaları gerekiyordu. Belki önlerine izlerini kaybettirebilecekleri bir aralık çıkardı, belki bir yer bulup saklanabilirlerdi...

Geçit yükselerek ilerliyor ve giderek daralıyordu. Ancak dip dibe ilerleyebiliyorlardı. Tavandan su damlıyor, her yer, rutubetli toprak ve yosun kokuyordu.

Güneş kendi kendine, bir yol ayrımına rastlamayacak mıyız, diye sorup duruyordu. İçine gizlenebileceğimiz bir delik yok mu?

Hiç, hiç, hiç... Önlerinde koca bir karanlık uzanıyordu, o kadar. O da yakında daralıp kalırdı. Güneş de bundan korkuyordu. O zaman ciddi bir sorunla karşı karşıya kalacaklardı işte! Bir anda omzuna bir şey düştü. Çocuk içgüdüsel olarak omzuna uzandı ve eline kalın, tüylü bir şey geldi; onu tırma-layan bir şey. Güneş bir çığlık kopararak hayvanı kendinden uzağa fırlattı. Yere koyu bir gölge düştü ve kayaların arasındaki yarıklarda hızla gözden kayboldu.

Arkadan Mangu'nun, "Mezarı buldun mu yoksa?" diyen heyecanlı sesi duyuldu.

"Ah, hayır," diye seslendi Güneş. Çocukcağız korkusunu bastırmaya, kendini kontrol etmeye çalışıyordu.

Tam arkasında yürüyen Maya, "Ne oldu?" diye sordu.

"Bir hayvandı," diye soludu Güneş, arkasına dönerek. "Dev bir örümcekti galiba..."

Maya, "Harika," dedi. "Yürü haydi!"

Grup, böylece dağın derinliklerine doğru ilerlemeye devam etti. Bir dönemeçten geçince su sesi duyuldu.

“Bir yeraltı nehri,” diye düşündü Güneş. “Herhalde nehir, yeraltından çıkmaya çalışırken, yüzyıllar boyu kayaları aşındırıp bu geçitlerle mağaraları oluşturmuş.”

Meşalenin solgun ışığında, kalbini sevinç ve heyecanla çarpıtıran bir şey fark etmişti. Az ileride bir yol ağzı vardı. Burada Mangu ile adamlarından kurtulmayı başarabilirler miydi acaba? Güneş, gizlice arkadaşlarına işaret etti. Diğerleri de başlarını sallayarak anladıklarını belirttiler.

Maya'nın altında bir çizgi oluştu. Aklına bir şey gelmişti.

“Ya Ça ne olacak?” diye fısıldadı Güneşe.

“Onu daha sonra düşünürüz,” diye yanıt verdi Güneş, usulca.

O sırada yol ayrımına gelmişlerdi.

Güneş, “Şimdi!” diye fısıldayarak elindeki meşaleyi Mangu'ya doğru savurdu. Mangu meşaleden kaçınmak için kendini geriye attı. Güneş, arkadaşlarıyla birlikte karanlığa doğru koşmaya başladı.

Mangu'nun, “Olduğunuz yerde kalın!” diye haykıran sesi, labirentin içinde çınlıyordu. Çocuklar duraksamadılar bile. Bir anda Ateş'in kulağının dibinde bir ısıklık sesi duyuldu. Arkasından gelen bir ok, hemen yanı başındaki kayalığa çarpıp yere düştü. Çocuk kıl payı kurtulduğunu korkuyla fark etti.

“Yere yatın, çabuk!” diye bağırarak, kendini yere attı Ateş. Maya ile Güneş de aynısını yapmışlardı. Kızın ceketinden dı-

şarı fırlayan Kiya, sırtını bir köprü gibi havaya kaldırmış, duruyordu.

“Bir adım daha atarsanız hepinizi gebertirim!” diye bağırdı Mangu.

Ellerinde meşalelerle hemen çocukların arkalarında duruyorlardı. Çocuklar korkudan titreyerek öylece kaldılar. Askerler, yakalarına yapışıp onları sertçe ayağa kaldırdılar.

Mangu, “Kendinizi akıllı mı sanıyorsunuz?” diye gürlledi. “Hazineye göz diktiğinizi biliyorum ama bana numara sökmez. Ben Mangu’yum, unutmayın! Bu son olsun, yoksa karışmam!”

Güneş çaresizlik içindeydi. Her şey bitti, diye düşündü. Planım boşa gitti, mahvolduk! Mangu, çocukların mezarın yerini bilmediklerini anlayınca ne yapacaktı acaba?

Onları kurtaran yine Kiya oldu. Akıllı kedi, yüksek sesle miyavlayarak belli bir yerde bir o yana, bir bu yana koşuşturup duruyordu.

Mangu’nun dikkati kediye yöneldi. “Bu hayvana ne oluyor böyle?” diye sordu.

Güneş kediye doğru eğildiğinde, yerde parlayan bir şey gördü. Bir altın paraydı bu! Güneş parayı yerden alarak, köle tüccarının burnuna doğru uzattı. “Görüyor musun? Doğru yoldayız!” diye bağırdı.

Mangu, “Şansın varmış,” diye homurdanarak, parayı çocu-

ğun elinden kaptı. Öfkesi bir anda uçup gitmişti. Bakışları, açgözlü bir ifadeyle parlıyordu şimdi.

“Haydi bakalım, ilerlemeye devam!” diye emretti.

Güneş, derin bir nefes aldı. İçinden Kiyaya teşekkür etmek geldi ama kedi çoktan önlerine düşmüş, gruba yol gösteriyordu. Köle tüccarı da hemen arkasındaydı.

Biraz ilerledikten sonra Kiya, büyük bir yeraltı mağarasına daldı. Mangu meşaleyi kaldırdınca, mağaranın içi aydınlandı. Köle tüccarı bir anda irkilerek, kendini geriye doğru attı ve çocuklara çarptı.

Mağaranın tam ortasına bir taht yerleştirilmişti. Tahta oturtulan Cengiz Han, onu mezarında rahatsız edenlerin kim olduğunu anlamak istercesine, cam gibi gözlerini onlara dikmişti. Tahtın önüne koca bir halı serilmiş, üstüne de sandıklar, tencereler, giysiler ve bazı gündelik eşyalar dizilmişti. Bunların arasında hakanın silahları da vardı. Tek eksiklik, hakanın mücevherlerle süslü palasıydı. Çocuklar bunu hemen fark etmişlerdi. Tahtın arkasında ise sırtlarını duvara yaslayarak yan yana oturmuş karaltılar vardı. Bunlar, öbür dünyaya yaptığı son yolculukta hakanı yalnız bırakmayan hizmetkârlardı.

Ça, dehşetle ailesine sokulmuştu. Hepsinin yüzünde korkuyla karışık derin bir saygı okunuyordu.

Mangu huşu içinde, “Mezar,” diye fısıldadı. “Mezarı bulduk!”

Ça, “Evet,” dedi. “Ve rahatını kaçırdık. Bizi asla bağışlamayacak. *Onggon*’ları bizden öç alacak!”

“Kes sesini!” diye bağırdı Mangu kıza. Tahta doğru ilerleyip durdu. Çevresine bir bakış attıktan sonra sandıkları karıştırmaya başladı. Önce birinci sandığa baktı, sonra ikinciye, sonra da üçüncüye.

“Bomboş!” diye gürlledi. “Hepsi de bomboş! Bizden önce gelenler olmuş. Hazine gitmiş!”

Maya, gülümsemesini gizleyemedi. Ancak bu, Mangu’nun gözünden kaçmamıştı. Adamın öfkesi, yine çocuklara yöneldi.

“Kim yaptı bunu acaba? Yoksa sizin marifetiniz mi?”

Çocuklar korkuyla başlarını iki yana salladılar. Köle tüccarı, sandıkları bir kez daha gözden geçirdi.

Güneş belli etmeden arkasına baktı. Hazır Mangu sandıklarla meşgulken, kaçmayı bir kez daha deneyebilirler mi diye çevresini kolaçan etti ama bu pek akıllıca bir iş değildi. Çıkış yolları Mangu’nun adamları tarafından tutulmuştu. Kendilerini gereksiz yere tehlikeye atmış olurlardı.

O sırada mağaranın zeminindeki bir şey dikkatini çekti. Önce onu bir solucan sanmıştı ama biraz daha dikkatli bakınca bir ip olduğunu anladı. Güneş yere eğilerek ipi tutunca, onun aslında bir fitil olduğunu gördü. Yılbaşı kutlamalarında kullanılan havai fişeklerin ucunda da buna benzer fitiller bulunurdu. Güneş’in tüyleri diken diken oldu.

İpin bir ucu, mezarın bulunduğu mağaranın içlerine uzanıyor, diğer ucu da geldikleri geçidin derinliklerinde kayboluyordu. Güneş, ipi izleyerek mağaranın içinde ilerledi. Sonunda sıkıca bağlanmış kare biçiminde bir paket buldu. Güneş bunun ne olduğunu tam olarak çözemesi de içinde kötü bir his belirdi. Pakette patlayıcı olabilirdi! İşte o anda Güneş, hemen mağaradan çıkmaları gerektiğini anladı.

Uçan Alev

“**B**u bir tuzak!” diye bağırdı Güneş, ayağa kalkarak. “Buradan hemen çıkmalıyız.”

Mangu çocuğa dönerek, “Yine ne saçmalyorsun?” diye güreledi. Sandıkların boş olduğunu gördüğünden beri öfkeden köpürüyordu.

Çocuk, dört köşe paketle ucuna bağlanmış fitili göstererek, “İstersen kendin bak,” dedi.

Köle tüccarı yanına geldi.

“Ulu *Köke Tengri!*” diye haykırdı. “Gerçekten de birileri buraya tuzak kurmuş. Hepimizi havaya uçurmak istiyorlar. Ama bu tuzağı kim kurduysa büyük hata yaptı. Beni hesaba katmadı! Peşimden gelin!”

Mangu, Güneş ve arkadaşlarının korku dolu bakışları altında geçide dalarak, fitili izlemeye başladı.

Hırsla sıkılmış dişlerinin arasından, “Bu fitil, bizi mezar soyguncularına götürecektir,” diye söyleniyor ve pis pis gülüyordu. “O zaman onlarla hesaplaşacağız! Şu andan itibaren kimse ses çıkartmayacak. Kayıtsız şartsız sessizlik istiyorum. Herifleri şaşırtmalıyız!”

Mangu elinde meşaleyle en önde ilerliyor, dikkatle fitili takip ediyordu.

Köle tüccarının hemen arkasında, Ateş, Güneş, Maya ve Kiya vardı. Onların ardında Ça ile ailesi, en arkada da Mangu'nun adamları...

Herkes, gözlerini yere eğmiş, Mangu'nun elindeki meşaleyle aydınlanan yarı karanlık geçitte çıt çıkarmadan ilerliyordu.

Yaklaşık on beş dakika sonra, köle tüccarı elini kaldırarak herkesi durdurdu. Önlerindeki geçit aydınlıktı. Çıkışa çok yaklaştıklarını anladılar. Köle tüccarı sessizce beklemelerini işaret ederek, parmak uçlarında ilerledi ve köşeyi dönerek gözden kayboldu.

Kısa süre sonra elinde palasıyla geri dönüp, onları çağırdı.

“Geçit burada sona eriyor,” dedi. “Fitilin ucu dışarı çıkıyor ama ortada kimseler görünmüyor. Haydi bakalım, dışarı çıkıyoruz.” Sonra da adamlarına palalarını çekmelerini emretti.

Güneş, umarım işler yolunda gider, diye düşündü. Ne bekliyordu ki? Bir çatışma mı? Aslında öyle bir durum, kaçma şanslarını da arttırırdı.

İçinde tuhaf bir hisle adım adım çıkışa yaklaştı.

Günüşiği göz kamaştırıyordu. Peş peşe mağaradan dışarı çıktılar. Gözleri aydınlığa alışınca önlerinde, bilindik manzaranın uzandığını gördüler; dağlar ve rüzgârda salınan otlarla kaplı, uçsuz bucaksız Moğolistan bozkırları.

Mangu, "Fital işte şu kayalara doğru gidiyor," dedi. Bakışlarıyla az ilerideki, düşman kuvvetlere harika bir siper oluşturabilecek tepeleri tarıyordu. Bir anda irkildi.

"Birbirinizden uzaklaşmayın," diye emretti adamlarına ve fitilin uzandığı kayalığa doğru ilerledi. Artık kayaların önündeydiler.

"Dur, yoksa ölürsün!"

Bir anda kayaların arasında, ellerinde okları ve yayları olan sayısız savaşçı belirdi. Oklar, Mangu ile adamlarına ve elbette üç kafadarımıza çevrilmişti.

Maya, "Rezalete bak," diye söylendi.

"Çok haklısın, etrafımız sarılmış!" diye mırıldandı Ateş.

Maya, "Onu demiyorum," diye fısıldadı. "En sağdakini gördün mü?"

Ateş ile Güneş de adamı tanımışlardı. Grubun en sağında, bir kayanın üstünde duran kişi Kutula idi ve sağ elinde Cengiz Han'ın kabzası mücevherlerle süslü kılıcını tutuyordu.

Kutula, "Silahlarınızı yere bırakın!" diye bağırdı.

Mangu hiç kıpırdamadı. Gördüklerine inanamıyormuş gibi bakışlarını Kutulaya dikmiş, öylece duruyordu. Ancak bir okun ayaklarının birkaç santimetre önüne saplanmasıyla kendine gelebildi. Homurdanarak kılıcını yere bıraktı. Adamları da onu taklit ettiler.

"İşte yeniden karşılaştık," diye güldü Kutula ve çocukların yanına geldi. "Emirlerime karşı gelip, kaçtınız. Oysa sizin gö-

reviniz, son yolculuğunda hakanı yalnız bırakmamaktı. Neyse, bu yanlışı en kısa zamanda düzeltiriz. Ulu hakan sizden vazgeçmek zorunda kalmamalı.”

“Ya senin görevin neydi?” diye sordu Maya küçümsercesine. “Eminim hakanın hazinesini yürütmek değildir!”

Kutula, “Sözlerine dikkat et,” diyerek kılıcını kaldırdı.

“Kızın hakkı var,” diye söze karıştı Mangu. “Mezar resmen soyulmuş! Bunun arkasında da sen varsın!”

Kutula, “Neden kızıyorsun?” diye sordu. “Senin niyetin başka mı sanki? Hazinenin peşinde değilsen burada ne işin var? Sen de benden farklı değilsin. Ben senden önce geldim o kadar!”

Şaman adamlarından birini yanına çağırıp, kulağına bir şeyler fısıldadı. Asker başını sallayıp uzaklaştı.

Kutula, “Hakanı kutsal topraklara götürmek gibi bir amacım hiç olmadı zaten,” dedi. “Ne uzun bir yolculuk, ne gereksiz bir risk, ne korkunç bir masraf! O güzelim altınlar, o şahane mücevherler, hepsi bir mezara yerleştirilecek ve ziyan olacak, öyle mi?” Dalgın dalgın elindeki değerli kılıcı süzerek, “Sonra, Moğolistan’ın en usta demircisinin elinden çıkan ve bir şaman tarafından kutsanan bu eşsiz kılıç...” dedi. “Bu da hazineyle birlikte rutubetli bir mezarda unutulmaya mı terk edilecek? Yazık olmaz mı?” Soru sorarcasına çevresini süzdü. Sonra, “Evet, çok yazık olur,” diyerek sorusunu kendi yanıtladı. “Bu kılıç, onu kullanmaya layık, güçlü bir erkeğin ellerine yakışır ancak.”

“Bu da sen oluyorsun galiba,” diye mırıldandı Maya. Neyse ki, kimse onu duymadı.

O sırada, az önce Kutula'nın kulağına bir şeyler fısıldadığı savaşı geldi. Yanında birkaç yük hayvanından oluşan bir kervan getirmişti. Develerin üzerinde sandıklar ve çuvallar vardı. Asker, hayvanları geçidin ağzına bağladı. Kutula, Mangu ile adamlarına doğru hafifçe eğilerek, “İşte buyurun!” dedi. “Cengiz Han'ın hazinesi!”

Çocuklar, Mangu'nun yumruklarını sıktığını gördüler.

“Hava da çok yardımcı oldu doğrusu,” diye konuşmasına devam ediyordu Kutula. “Eşsiz bir yağmura yakalandık. Öğle bir yağmur ki ilerlemek ne mümkün? Bu benim işime geldi tabii. Güya tanrılarla ilişki kurarak onların, hakanın buraya, Ordos Bölgesi'ne gömülmesini istediklerini söyledim. Tanrıların isteklerine karşı çıkacak değildik ya! Hakanın cenazesi geceleyin düzenlendi. Yasalarımızın emrettiği gibi hizmetkârlarıyla özel korumaları da onunla birlikte ölüme gittiler. Çoğunluğu hemen hakanın bitişiğindeki mağarada yatıyor. Ama birkaç kişi hayatta kaldı elbette; ben ve bana sadık adamlar. Şimdi hep birlikte mezara giden tüm izleri yok edeceğiz.”

Güneş, “Demek fitil bunun için...” diye mırıldandı.

“İyi bildin,” dedi Kutula. “Uçan alevle mezarı havaya uçuracağız. Bir daha kimse bulamayacak. En önemlisi de hazineyi benim aldığımı kimse anlamayacak!”

Ça dayanamayarak, “Köke Tengri seni çok kötü cezalandıracak!” diye bağırdı.

Kutula başını arkaya doğru atarak, gür bir kahkaha attı. “Kimse benden hesap soramaz!” diye bağırdı. “Çünkü artık güç bende! Hükmetme ve yargılama hakkı yalnızca bana ait! Yeterince gevezelik ettik. Fiteli, kendimizi güvenceye alacak kadar uzattıktan sonra ateşleyeceğiz!”

Güneş derin bir nefes aldı. Buradan uzaklaşmaları gerektiği konusunda haklı çıkmıştı hiç değilse.

Çocuk ileriye doğru ilk adımı attığında, “Dur bakalım!” diye gürledi Kutula. “Siz burada kalıyorsunuz! Geçide girin!” Hemen yanında duran birkaç meşaleyi yakmaya başladı.

Güneş’in beti benzi atmıştı. Bu, kesinlikle ölecekleri anlamına geliyordu. Bakışlarıyla arkadaşlarından yardım istedi. Onlar da neye uğradıklarını şaşırılmış, çaresizce bekliyorlardı.

Kutula, meşaleleri askerlerinden üçüne vererek, “Mangu ile adamlarını geçidin iyice içine götürün,” diye emretti. “Uçan ateş tüm gücüyle patladığında sevgili hakanlarına yakın olsunlar!” Bir kez daha deli gibi kahkaha attı.

Kutulanın askerleri, Mangu ile adamlarını ite kaka geçide soktuktan sonra, Ça ile ailesini de girişe sürüklediler. Sonunda sıra çocuklara geldi.

“Hemen bir şeyler yapmalıyız,” diye fısıldadı Maya, korkuyordu. “Kiya nereye kayboldu?”

Sessizce yanlarından uzaklaşan kedi, sırtlarında hazineyle hemen geçidin yanında duran develere doğru gitti. Çocuklar, kedinin bir devenin ayağını ısırıldığını gördüler. Deve acıyla bağıarak koşmaya başladı.

Kutula, “Yakalayın!” diye bağıarak, devenin ardından koşmaya kalktı.

“Esirler ne olacak?” diye sordu adamlarından biri.

Kutula ne yapacağını bilmeksizin durup, bir an düşündü.

Mangu, bu bir anlık kararsızlıktan yararlanarak, meşale tutan adamlardan birine saldırdı ve adamı bir yumrukta yere yıktı. Mangu'nun adamları da harekete geçerek, neye uğradıklarını anlayamayan şaşkın muhafızlara saldırdılar. Kaybedecek bir şeyleri kalmayan Mangu'nun adamları, ölümüne dövüşüyorlardı. Mangu yere yıktığı adamın kılıcını kaptı. Bir elinde kılıç, diğerinde meşale ile Kutula'ya doğru koşmaya başladı.

Maya, “Haydi çocuklar, toz olalım!” diye bağırdı ve savaşan askerlerin arasından sıyrılarak çıkışa doğru koşmaya başladı. Ça ile ailesi de aradan sıyrılarak onun peşinden gittiler.

Bu arada savaş, bütün şiddetiyle sürüyordu. Mağaradan kılıç şakırtıları ve çığlıklar yükseliyordu.

Ateş, o kargaşada Mangu'nun şamanın yanına ulaştığını gördü.

“Durun, bu işin nasıl bittiğini görmeliyiz,” diyerek arkadaşlarını durdurdu.

Mangu, şamanla karşı karşıyaydı. İki adam da karşısındakini kolluyor, yavaş hareketlerle birbirlerinin etrafında dönüyorlardı. Şaman, birden eğilerek çizmesinden küçük bir hançer çıkardı. Kutula onu şimşek hızıyla rakibine fırlatınca, hançer, köle tüccarının göğsüne saplandı. Mangu, bir hırıltı çıkararak dizüstü çöktü. Meşale elinden kaymış, hemen önündeki fitilli ateşleşmişti. Islık gibi bir hışırtı çıkartan fitil, nefes kesen bir hızla geçidin derinliklerinde gözden kayboldu.

Kutula, “Hayır!” diye haykırarak döndü ve çıkışa doğru bir hamle yaptı. Ancak Mangu, tüm gücünü toplayarak adamın bacaklarına sarıldı. Kutula da Mangu’nun yanına yere düştü. Kılıcı, taşların üstüne yuvarlanmıştı. Kutula kollarını vahşice savurmasına rağmen Mangu onu sıkıca tutmuş, bırakmıyordu.

“Buradan hemen uzaklaşmalıyız!” diye bağırdı Güneş. “Burası her an havaya uçabilir!” Arkadaşlarıyla birlikte geçitten dışarı fırladı. Oradan hemen uzaklaşıp, sağlam bir kayalığın arkasına saklandılar. Kiya, kıza sürtünerek mırıltılar çıkartıyordu.

Maya, “Aferin kızım, iyi iş çıkardın,” diyerek kediyi övdü.

Arkalarından kimse gelmemişti. Kutula ile Mangu dışarıda savaşçıların hiçbiri, nasıl bir tehlike içinde olduklarını fark edememişti anlaşılan. Çocuklar oldukları yere iyice sindiler. Güneş gözlerini yummuştu. Bir anda kulakları sağır eden bir gümbürtü koptu ve altlarındaki toprak titredi. Kayalardan ve taş parçalarından oluşan bir yığın, ardına saklandıkları kayalığın tepesinden uçarak geçti. Gökyüzüne dev bir toz bulutu

yükselmiş, her taraf gri bir toz tabakasıyla örtülmüştü. Ardından korkunç bir çatırtıyla kayalar yuvarlanmaya başladı. Sonra birden tüm sesler kesiliverdi. Çevreye olağanüstü bir sessizlik çökmüştü. Siperden ilk çıkan Ateş oldu.

“Aman Tanrım,” dedi, gözlerine inanamıyordu. Geçit yerle bir olmuş, kayalar her şeyi örtmüştü. Kutula, Mangu, adamları, yük hayvanları, hepsi de çöken kayaların altında kalmışlardı.

Arkadaşları yanına geldiğinde, “Hakanın mezarı onlara da mezar oldu,” diye mırıldandı.

Maya üzgün bir halde, “Ne kötü bir son,” diyerek başını iki yana salladı. “Hırslarının kurbanı oldular.”

“Üstelik hakanın hazinesini çalmayı da başaramadılar,” diye atıldı Güneş. “Bu patlamada hazineden de geriye bir şey kalmamıştır. Mezarın yerle bir olduğuna eminim. Demek mezar bundan ötürü onca sene bulunamamış!”

O sırada Ça ile ailesi de yanlarına gelmişti. “Size ve kedinize çok şey borçluyuz,” dedi kız, gülümseyerek. “Ne güzel bir kediniz var!”

Kiya, başını Ça’ya doğru kaldırarak miyavladı.

“Neredeyse söylediklerimi anladığına inanacağım,” dedi Ça, “ama bu mümkün değil tabii...”

Maya esrarlı bir gülümsemeyle, “Kim bilir, belki de mümkündür,” dedi.

Ça şaşkınlıkla alnını kırıştırdı. Bir an düşündü ama sonra

ailesine bakıp konuyu değiştirerek, “Kölelikten kurtulduğumuza göre, aşiretimizin olduğu yere geri dönmek istiyoruz,” dedi. “Babam Ali, sizin de bizimle gelmenizi istiyor.”

Öneriden oldukça etkilenen çocuklar, bir süre ne diyeceklerini bilemediler. Sonunda, sözcülüğü üstlenen, her zamanki gibi Güneş oldu. “Önerinize çok teşekkür ederiz,” diyerek dağları gösterdi. “Ama biz başka bir yere gitmeliyiz.”

Ça başını hafifçe yana eğerek, “Emin misiniz?” diye sordu. “Bu dağlarda gezinmek pek akıl kârı değildir.” Dudaklarında bir gülümseme dolaştı. “Ama siz bizden çok farklısınız. Tıpkı şu kedi gibi...”

Çocuklar, buna söyleyecek söz bulamadılar.

“Başından beri sizin farklı olduğunuzu düşünmeden edemedim,” diye devam ediyordu Ça konuşmasına. “Sanki bir sihirle çevrelenmiş gibisiniz.”

Çocuklar ses çıkarmayınca, “Her şeyi öğrenmek de şart değil,” diye mırıldandı. “Dünya mucizelerle dolu ve böyle olması da çok güzel.”

Çocuklara yaklaşıp, her birini tek tek kucakladı.

“Kendinize dikkat edin!” dedi. Gözlerinde yaşlar parlıyordu. Sonra hızla arkasını dönerek, ailesine doğru yürüdü. Ali, üç arkadaşı yanlarında götürmek için son bir deneme daha yaptı. Çocuklar teklifi yine kibarca reddedince, aile, memleketlerine doğru yola çıktı.

Güneş, “Sıra mağaramızı bulmaya geldi,” dedi. “Sakin ve huzurlu kasabamızı özledim. Siz de özlemiştirsinizdir. Tüm bil-meceler çözüldü, öyle değil mi?”

“Öyle,” dedi Ateş. “Umarım bu patlamada bizim mağara da yıkılmamıştır. Ne tarafa gideceğiz Güneş? Daha önce mağara-yı bulduğunu söylemiştin.”

Güneş eliyle kuzeyi gösterdi. İki dişi görünen açık bir ağza benzeyen mağaranın girişini, Maya ile Ateş de görmüşlerdi. Mağara, patlamadan zarar görmemiş gibiydi. Hızla o yöne doğru ilerlediler. Gözleri karanlığa alışınca, içeride onlara Tempus’u anımsatan mavimsi bir ışık olduğunu fark ettiler. Güneş’le Ateş hiç beklemeden mavi ışığa doğru yürüdüler.

Yalnızca Maya, arkasını dönüp, yamacın altında sonsuz, yeşil bir halı gibi uzanan bozkırlara son bir kez daha baktı. Uzakta, ufka yakın bir noktada hareket eden küçük bir grup vardı. En önde küçük bir kız silueti yürüyordu.

Bakışlarını bulutsuz, masmavi gökyüzüne çevirerek, “Kendine çok dikkat et, Ça!” diye mırıldandı. “Gökyüzündeki tanrılar seni korusun.” O sırada Kiya, miyavlayarak bacaklarına sürtündü. Maya gülümsedi. “Madem sen de öyle diyorsun Kiya, koruyacaklardır herhalde,” diyerek kediyi kucağına aldı ve arkadaşlarının yanına gitti.

* * *

Döndükten yaklaşık iki hafta sonra üç kafadar, Bartholomeus Manastırı'nın kütüphanesinde oturuyorlardı. Diğer ziyaretçiler tarafından rahatsız edilmeyecekleri, sakın bir köşeye çekilmişlerdi. Önlerine yaydıkları kimya kitaplarına gömülmüş, ders çalışıyorlardı. Ertesi gün kimya sınavları vardı.

Kiya, yarı kapalı gözleriyle bir pencere pervazına uzanmış, kestiriyordu. Tertemiz tüyleri, güneşte pırıl pırıl parlıyordu.

“Şu elementler tablosunu bir türlü öğrenemiyorum,” diye söylendi Maya.

Ateş, arkadaşına cesaret vererek, “Saçmalama,” dedi. “Alt tarafı ezberleyeceksin.”

“Zor gelen de o zaten,” dedi Maya, esneyerek. “Şu formülleri de sürekli karıştırıyorum.”

Ateş, “Ben de,” diye mırıldandı. “Formüller benim de kafama girmiyor.” Ayağa kalkıp gerindi. Bakışları, dergilerin olduğu rafa takılmıştı. National Geographic'in son sayısını çekip aldı. İçindekilere hızlıca göz gezdirdikten sonra, “İnanamıyorum,” diye mırıldandı.

Maya ile Güneş, ondan yana dönerek, “Ne olmuş?” diye sordular. Ateş arkadaşlarının yanına gidip, dergiyi masaya koydu.

Kiya da önemli bir şey olduğunu anlamış gibi uzandığı yerden kalkarak, çocuklara katılmıştı.

“İşte burada,” dedi Ateş. “Cengiz Han'ın mezarını aramak için yeni bir keşif gezisi düzenlenmiş!”

Çocuklar yazıyı okumaya başladılar. Çinli ve Rus araştırmacılarından oluşan bir grup, ay başında yola çıkmıştı.

Güneş, “Kutsal Burhan Haldun Dağı’nda arama yapacaklar-
mış,” diyerek yazıyı özetledi. “Mezarı orada bulamazlar ki..”

“Öyle ama onlara yol gösterecek halimiz de yok, değil mi?” dedi Ateş.

Güneş, “Çok haklısın,” diye karşılık verip, sırttı. “Tabii Maya, kısa süreliğine bozkırlara dönmeyi isterse bilemem.”

“Niye ben?” diye söylendi Maya şaşkınlıkla. “Araştırmacıların yanına koşup Tempus sayesinde öğrendiklerimizi anlatmaya pek mi meraklıyım sanıyorsun? Sırrımızı açığa vurmaya hiç niyetim yok!”

Güneş’in ağzı kulaklarındaydı. “Ben onu demiyorum. Belki bu kez oralarda hayatının erkeğini bulursun. Ne de olsa çok yaklaşmıştın!” dedi.

Ateş, kendini tutamayıp bir kahkaha patlattı.

Maya gözlerini kısarak, “Çok komiksin Güneş!” dedi ama sonra dayanamayıp o da güldü.

Cengiz Han - Katliamın İsmi

Cengiz Han, 1167 yılında doğmuştur. Hakkında çeşitli efsaneler anlatılır. Bunların ilki, doğumuyla ilgilidir. Doğduğunda sağ elinde, çakıl taşı büyüklüğünde bir kan pıhtısı tuttuğu söylenir. Kan pıhtısı, bir zümrüt gibi şeffaftır. Onu kutsayan şaman, bebeğin büyüyünce çok büyük bir savaşçı olacağını söylemiştir. Bunun üzerine babası Yesugay, oğluna Timuçin adını koymuştur.

Yegusay, Timuçin on yaşındayken zehirlenerek öldürülmüş, Timuçin'in annesi, onu ve diğer kardeşlerini zorlukla büyötmüştür. On dört yaşına geldiğinde kabilenin başına geçmiş, kabileler arası savaşlarda başarı göstererek adını duyurmaya başlamıştır. Adil ve cömert bir yönetici olması nedeniyle giderek daha fazla kabile ona katılmış ve Timuçin, zaman içinde tüm Moğol kabilelerini birleştirerek, kendi yönetimi altında büyük bir imparatorluk kurma arzusuna kapılmıştır.

Bu çabaları diğer kabile yöneticilerinin hoşuna gitmemiştir. Ellerindeki gücü yitirmek istemeyen bazı kabileler, birleşerek 1186 yılında Timuçin'e saldırmış ve ordusunu bozguna uğratmışlardır.

On yıl kadar ön plana çıkmayan Timuçin, yeni bir fırsat kollamış, kabileler arası ticari anlaşmazlıkların artmasıyla bu fırsatı yakalamıştır. Yeniden bir ordu kurup, bu kez ona karşı birleşemeyen kabile reislerini tek tek yok etmiş, 1206 yılında Orta Asya'daki tüm Türk-Moğol kabilelerini bünyesinde toplayan Moğol İmparatorluğu'nu kurmuştur. Bu otuz millet (yaklaşık iki milyon insan), Reichstag (Hitler'in şansölye seçildiği Alman meclisi) benzeri bir toplantıyla onu başbuğ ilan ederek, ona *Cengiz Han* adını vermiştir.

O tarihten sonra imparatorluk tümüyle yeniden kurulmuş, Cengiz Han, o döneme göre oldukça modern bir ordu ve çok katı bir ceza sistemi oluşturmuştur.

Demir yumruğuyla yönettiği yüz elli bin kişilik güçlü ordusuyla 1206 - 1209 yılları arasında kuzeydeki kabileleri ve güneydeki Tunguzlar'ı imparatorluğa katmıştır. 1211'de Çin'e saldırarak Pekin'i, 1218 yılında da Balkaş Gölü çevresindeki Karahitaylar'ı egemenliği altına almıştır. 1220 yılında Harzemşahlar'a saldırarak Alâaddin Muhammed Şah'ı bozguna uğratmış, böylece Semerkant ile Horasan'ı da Moğolistan'a katmıştır. 1223'de Güney Rusya'yı da fetheden Cengiz Han, dünya tarihinin en başarılı fatihlerinden biridir.

Askeri başarısını, atlılardan oluşan ordusunun kolayca yer değiştirebilmesine ve taktik yeteneğine borçludur. Uzun bir planlama ve hazırlık çalışması yapmadan asla saldırıya geçmemesiyle ünlüdür. Ayrıca olağanüstü kurnaz olduğu ve gerçek gücünü rakiplerinden gizlemeye büyük önem verdiği söylenir.

1226 yılında, ordusuyla yine isyana kalkışan Tunguzlar'a karşı bir sefer düzenler. Bu, Cengiz Han'ın son seferi olur. 18 Ağustos 1227 tarihindeki ölümü hakkında çok çeşitli söylenceler vardır. "Gizli Tarih"e göre hakan, Ordos Bölgesi'ndeki Tunguz Seferi sırasında atından düşerek yaralanmış, daha sonra da bir türlü iyileşemeyerek hayatını kaybetmiştir. Oysa attan, ölümünden yaklaşık bir yıl önce düşmüştür. Bu nedenle bu söylemin doğruluğundan şüphe edilmekte, attan düşmesiyle ölümü arasındaki bir yıllık sürenin fazla uzun olduğuna inanılmaktadır.

Ünlü Moğol tarihçisi Walter Heissig ise 17. yüzyıldan kalma kayıtlara dayanarak, Büyük Hakan'ın aslında hiç de saygın bir biçimde ölmediğini ileri sürmüştür. Ona göre Cengiz Han, haremine katmak istediği, güzelliğiyle ünlü ve "kertenkele" lakaplı Kürbelçin Hatun tarafından zehirlenerek öldürülmüştür.

Büyük Hakan'ın gerçek ölüm nedeni, belki de asla bilinmeyecektir, çünkü naaşı hiç bulunamamıştır. Ayrıca yüzlerce araştırma gezisi düzenlenmesine karşın, büyük miktarda altın ve mücevherle birlikte gömüldüğü söylenen mezarı da ortaya çıkarılamamıştır. Toplumsal konumu nedeniyle mezarı, ger-

çekten de kutsal kabul edilen Burhan Haldun Dağı'nda olabilir. Çeşitli kaynaklar, Cengiz Han'ın öldüğü yer olan Ordos Bölgesi'ni de olası mezar yeri olarak ileri sürmektedir. Hakanın cenaze alayının, bir tufana tutularak zorlukla ilerlediği doğrudur, o nedenle buna inananlar hiç de az değildir. Kaynakların fikir birliği yaptığı tek gerçek, hakanın iki bin hizmetkârı ve sekiz yüz askeriyle birlikte gömüldüğüdür. Mezarın yerini bilen herkes öldürülmüştür. Bu yere Ikh Koring – yani Büyük Tabu adı verilmiştir.

Cengiz Han, kararlı ve hedefe yönelik davranışlar sergileyen bir hükümdar olarak kabul edilir. Ancak onun kesinlikle inatçı ve kafasının dikine giden bir yönetici olmadığı, saygı duyduğu kişilerin fikirlerine çok önem verdiği bilinmektedir. Dürüstlüğü, adil davranışlarını ve cömertliğini yalnızca yakın çevresindekilerin değil, halkının da övdüğü, yetenekli bir hakan olmuştur.

Öte yandan Cengiz Han, çok korkulan bir fatihtir. Ona itaat etmeyenlere karşı çok acımasızdı. Politik amaçlarını, vahşi bir güç ve acımasız bir kararlılıkla uygulardı. Cengiz Han'a ait olduğu söylenen şu alıntı, bunu çok iyi ortaya koymaktadır:

“Bir erkeğin en büyük mutluluğu, düşmanlarını yenmek, onları önüne katarak kovalamak, tüm varlıklarına el koyarak karılarını, kızlarını köle ettiğimizi gözyaşları içinde onlara izletmektir.”

Sözlük

Arç: Ekşimiş süt ve yoğurtla yapılan alkollü içecek.

Bosog: Kapı eşiği.

Çar-söl: Türlüye benzeyen etli, sulu bir yemek.

Gürhan: Bolluk içindeki güçlü han.

Dal: Özel bir Moğol yemeği; kuzunun omuz bölgesindeki en yumuşak etten yapılır.

Eseg: At sütü.

Eson Toçoy: Çelik-çomak oyunu.

Etügen Eke: Moğol tanrıçası, "Toprağın Anası" anlamına gelir.

Ikh Koring: Konuşulması en yasak olan şey, büyük tabu. Cengiz Han'ın gömüldüğü yer için kullanılır.

Korz: Sert Moğol içeceği, kırmızı.

Köke Tengri: Moğolların Gök Tanrısı. Her şeyi yaratan; güneş ve ay bile onun emrindedir.

Maş: Özel bir Moğol yemeği; bol soğanlı kuzu yahnisi.

Manakan: Av tanrısı.

Morinkov: Kemana benzeyen telli bir çalgı.

Onggon: Koruyucu ruhlar.

Ordos Bölgesi: Moğolistan'ın ortasındaki bölge.

Şaman: Sihirli güçlere sahip olduğuna ve ruhlarla iletişim kurabildiğine inanılan din adamı, doktor. Davul çalarak, dans ederek ve bazı uyuşturucu otlarla kendinden geçerek geçmişini ya da geleceği okuduğuna inanılan büyücü.

Tamu: Cehennem.

Tulga: Üç ayaklı büyük mangal.

Turga: Kalm, yağlı keçe kumaş.

Yatağan: Eğri kılıç, pala.

Yal-un Eke: Moğol tanrıçası, "Ateşin Anası" anlamına gelir.

Yasun: Bir aileden oluşan en küçük kabile, klan.

Yurt: Büyük çadır.

11. Kitap

JAN KJÆR

MERLIN P. MANN

TAYNIKMA

11. KİTAP: GOLGEDEKİ YARATIKLAR

Herkes zafer coşkusu içindedir ancak dağlardan çıkagelen Simo adlı çocuk, yaratıkların kasabaya saldırmaya hazırlandığı haberini verir. Böylece

Koto, Monto, Sarina ve Artan kendilerini amansız bir mücadelenin içinde bulurlar. Ne var ki karanlıkta onları neyin beklediğine dair hiçbir fikirleri yoktur.